

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Museum-körut 18.

Főszerkesztő:
SZÉSI JÓZSEF.

Felolvas szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A BUDAPESTI NAPLÓ

Budapesten és vidéken egyaránt
egyes számonként **2 krajcár**

Az előfizetési díj az eddiginek fele:

7 frt helyett 7 korona félévre
3 frt 50 helyett 3 kor. 50 fill. negyed évre
1 frt 20 helyett 1 kor. 20 fill. egy órára

A kegyenc.

Budapest, február 18.

(G—A) E pillanatban talán kevés ember nyul a sors kerekéi közé mélyebben, mint az az enervált, ábrándozó és gyöngeszívű ember, akinek fején csillog a Romanovok koronája. Van egy nagy és tiszteltreméltó emberi szerelme: a felesége, aki hozzá hasonlóan gyöngye, ábrándozó és állandóan fülbajban szenved. A fülbajos asszonyok rendszeren béketűrők, magukba zárkóztak és szelidek. Betegségük kölcsönzi nekik ezt a szelidséget. Képeken látni a cári párt s sajnálhatalok, hogy ennyi szelidséggel s ennyi csöndes nyugalommal a legviharosabb helyre kerültek: a trónra. Látni, hogy ez a két ember együtt, közös idealban éli napjait. Egymást kölcsönösen szeretik, de együtt a békességet imádják. Az ősi, sok vihart próbált nemzetségek maradék sarjaihoz illően, az a bágyadt és hervatag ideál táplálja őket, hogy békességben és csöndben viseljük az élet nagy keserűségeit és a koronás gondokat. És a képeiken ott rezeg az enerváltak kedves reménysugara, hogy a népek békességét arról a helyről, amelyen élnek, fönn is tudják tartani, meg tudják őrizni s soha sem jönnek olyan idők, mikor vértócsába kell lépniök, nekik, akik olyan szerel-

mesek egymásba s a nagy békességbe. Ezek ketten tehát nem tartoznak a rabló-madarak közé s ma, amikor életük tragikumának görgetege megindul, egyszerű problémát tesznek elének. Szerelmük ellenére véres háborút kellett kezdeniök. Ugy mondják, hogy nem is ők, hanem Mária Feodorovna, az özvegy cárné volt az, aki követelte a háborút s aki, az ősi tradíciókhoz való ragaszkodása révén, arra kényszerítette fiát és menyét, hogy a cárokhoz illő hidegvérrel lépjenek bele a párolgó embervér-tócsába. Az özvegy cárné éppen az ellenkezője gyermekeinek. Ereiben a régifajta királynők vére lobog, a hősi és embertelen királynőké, akiknek minden ideáljuk a hatalom volt és akiknek örök mintaképe maradt a nagy Katalin. Fehér kezük rablásra van berendezve, szemük csak a zsákmányt keresi és szerelmük önfelelő óráiban is csak azt ölelik, aki hatalomra szomjas lelküket tudja kielégíteni. Az özvegy cárné abban az iskolában érett asszonynya, amelyben mindig azt tanították, hogy a földön csak egy ideál lehet: az egyre növekvő, egyre dagadó hatalom. Oroszország végtelenségébe és határtalanságába vetett hite épp oly erős volt ennek az asszonynak, mint amilyen erős a fiatal cárné hite a békességes szerelem határtalanságában. Csoda-e, ha Mária Feodorovna a Katalin példája az elragadó, és csoda-e, ha, amint ez a nagy rabló-madár kegyencekre bizta reményeinek valóráváltását, Mária Feodorovna is tart kegyenceket? A Katalin nagyságából ennnyit megtanult s amint korán őse rendületlenül ragaszkodott kegyenceihez, ő sem engedi meg, hogy nagy kegyencének: Alexejevnek csak a hajszála is meggörbüljön a számtalan vereség miatt, mely nap-nap mellett éri az orosz fegyvereket.

Alexejev Eugén Ivanovics szélesmellű, szélesvállú, hatalmas férfi. Hosszu a szakálla és villogó a szeme, csaták tüzeiben edző-

dött férfiúvá s hosszú katonai pályáján számtalanszor tett tanúságot arról, hogy a régi kegyencek bátorsága, hűsége és készsége párosul benne a vakmerő harciassággal. Föltámasztották az ő kedvéért a *namiestnik* címet, melyet csak Lengyelország teljhatalmu kormányzója viselt egykor, elhalmozták minden kitüntetéssel, amely a kegyenceket kiemeli az egyszerű emberek sorából, császárá tették Szibériában, teljhatalmu urrá az élők és a halálra deportált nyomorultak felett. És végül odaállították a manduriai hadsereg elére, hogy Oroszország fegyvereinek szerezzen újabb diadalt s tegye rá lábát a sárga fajú nyakára is.

A kegyenc azonban megbotlik rongteteg diszeiben, pompás kitüntetéseiben s nyakra-főre veszíti el a csatákat. Esze nélkül kénytelen elhagyni a legjobb pozíciókat és vert seregeivel kénytelen egyre hátrább, egyre beljebb vonulni táborokarával. Néhány nappal előtt még a tokiói palota udvarára akarta bevezényelni seregeit s ma ott áll a koreai vasut megett s tanácstalanul néz szét seregein. Az orosz fővárosban pedig ordítanak az utcákon. A cárné kegyence ellen tüntetnek, zajongnak s a polgárok, akik vércikkel vannak érdekelve a harcban, olyan embert keresnek, aki a sok hulló vérért legalább győzelmet szerez. Az utca hamar megtalálja a maga kegyencét, akit szembehelez a vesztes *namiestnik* k *Artamonov* nevét ordítja, ezét a fiatal tábornokét, aki a boxerek ellen vívott csatákban tünt ki először. Két kegyenc áll hát egymással szemben: az özvegy cárné és a népé. Amaz rendületlenül ragaszkodik a maga emberéhez, a nép pedig titkos kárörömmel fogadja a veszített csaták híreit, mert minden veszített ütközetben és minden elvesztett pozícióban a gyűlölt cárnői kegyenc veszteségét látja.

Alexejev pedig hűséges a kegyencek tra-

TÁRCA

A dada alszik.

☞ A Budapesti Napló eredeti tárcája, ☞

Írta: Goda Géza.

(Három gyermek. Az egyik fiú négyéves, a másik hatéves, a harmadik pedig ötéves. A kis leányt Bobinak hívják, elől három foga hiányzik s talán ő maga sem több háromévesnél. A szobában két ág van és egy bölcös, két szék és egy számoily. Két trombita és egy törött lába baba hever a földön. Mindezeket kivül egy óreg dada gubbaszkodik az ablakmélyedésben és szundikál.)

A hatéves fiú (hirtelen félbehagyja a játékot):
Nii! A dada!

A négyéves: A dada elaludt.

Bobi (leül a földre s sikolt): Zsuzska!

A hatéves (komolyan): Bobi, ne ordítson! Egész éjjel sivitott, mert a foga jött, s a Zsuzska attól alszik most. Legyen kiméletes a dada iránt, ő is kiméletes magával.

(Bobi sivit): Dada ébredjen föl!

A négyéves: Juszst sem. A dada most alszik. Ha nem hagyod békében, elverünk. Érted?

Bobi (még mindig a földön ül s sivit): Azt akarom, hogy a dada ébredjen föl.

A két fiú: Mi pedig azt akarjuk, hogy aludjék.

A hatéves: Én akarom.

A négyéves: Nem, én akarom.

(Farkasszemet néznek egymással s már nem törődnek Bobival, aki még egyre sivit, hogy a dada ébredjen föl.)

A hatéves: Te egy kis majom vagy. Mihelyt én azt akarom, hogy a dada aludjék, te is azt akarod.

A négyéves: Én előbb akartam.

A hatéves: Nem igaz. Én akartam előbb. És ha nem maradsz vesztog, verekedni fogok veled.

A négyéves (vidáman): Hát verekedjünk.

A hatéves: Hát még mindig azt akarod, hogy a dada ne ébredjen föl?

A négyéves: Azt.

A hatéves: Akkor ne egy pofon! (Arculüti.)

A négyéves: Most juszst is azt akarom, hogy a dada aludjék, és nesze! (Feléje dobja a trombitát.)

Bobi (még mindig a földön ül s torkaszakadtából sivit): Dada, keljen föl!

A négyéves: Bobi, ha nem hallgat, megverem.

A hatéves (gondolkozáva): Hallgass Bobi, mert téged is pofonütlek.

A négyéves: Én ütöm pofon.

A hatéves: En.

A négyéves: Nem, én. Te mindig azt akarod, amit én. Ezért nem tudok veled barátkozni.

A hatéves: Nem kell a barátságod. Azért is én ütöm pofon Bobit.

A négyéves: Azért se. (Hamar pofonüti Bobit, aki erre még hangosabban sivit.)

Bobi: Dada! Kelj föl! Zsuzska, én pofonütlek, ha nem kelsz föl!

A hatéves (a nadrágja zsebébe teszi a kezét): Hogy merted pofonütni Bobit?

A négyéves: Mert akartam. Semmi közöd hozzá.

A hatéves: Nekem mindenhez közöm van. Tudod? Bobit én akartam pofonütni.

A négyéves: De én előbb akartam.

A hatéves: Jó. De én jobban akartam s te hamar pofonütötted. Ezért kapsz egy pofont. (Pofonüti.)

A négyéves: Te egy csibész vagy és azért verekszel mindég.

A hatéves (ravaszul): Ezt a pofont tulajdon-

képpen azért kaptad, mert Bobit pofonütötted. Bántottad a kis testvéremet.

Bobi (sivítva): Dada! Ébredj föl. A gyerekek pofonütöttek!

A hatéves: Bobi, mondtam már, hogy ne ordíts s hagyj aludni a dadát.

Bobi: Azért sem hagyom. Dada! A fiúk pofonütöttek!

A hatéves: Bobi, ne hazudjál. Csak egyikünk ütött pofon. Ó. (A négyévesre mutat.)

A négyéves: Te csak irigykedsz, mert nem te ütötted meg.

A hatéves: Ha akarom, én is pofonütöm. Te nem parancsolsz.

A négyéves (nyugodtan): Hát üsd pofon!

A hatéves (odalép Bobihoz és kétszer pofonüti. Bobi ordít.)

Bobi: Dada! Zsuzsa! Ha nem kel föl mindjárt, ugy pofonütöm, hogy meghal. Hallja!

A négyéves (hidegen): Te kétszer pofonütötted Bobit. Én csak egyszer. Én még egyszer pofonütöm.

A hatéves (bólint): Jó. Üsd.

A négyéves (még egyszer pofonüti Bobit.)

(Szímet.)

Bobi (egyre sivit s a bábut hajítja a dada felé, miközben a két fiú folyton csitítja.)

A két fiú: Bobi, még két pofont kapsz tőlünk, ha a dadát nem hagyod aludni.

Bobi: Nem hagyom!

A hatéves: Hát mit akarsz?

A négyéves: Igen. Mit akarsz?

Bobi: Pofon akarom ütni a Zsuzsát, mert nem ébred föl.

A hatéves (gondolkozik): Én miattam fölbresztheted. Ó nem akarja. (A négyévesre mutat.)

Bobi: Engedd!

A négyéves: Nem engedem!

Bobi: Akkor téged ütlek pofon!

dicióhoz. Hamár hadvezériképességeit nem tudja bebizonyítani, legalább a kegyencek véres színjátékait nyitja föl s eljátszsa a Skobelevet rettentetlen hősiességét. Skobelev csinálta meg azt, hogy lelőtte a front előtt az ezredet, mert nem tudta belevezetni ezredét a törökök golyózáporába, s aztán, hogy megszokják a gyáva katonák a golyófergetget, egy félóraig gyakorolta a sereget a legveszedelmesebb helyen. De Skobelev győzött aztán, mert nemcsak kegyenc volt, hanem hadvezér is. Alexejev azonban tegnap az egész tisztikar előtt agyonlőtt egy kis hadnagyot, mint egy redves kutyát, mert szüksége volt egy bünbakra, akit felelőssé tegyen az elvesztett flottáért.

Ime a kegyencek metódusa. A Skobelev-est szcenériája el van lesve, de a Skobelev hősiessége még mindig nem mutatkozik.

S hogy visszatérjünk az emberi dokumentumokhoz, látnunk kell, amint Mária Teodorovna Pétervárot tapsol erre a birre. Még rendültebbül ragaszkodik kegyencéhez. Még erősebben bizik benne, mert a hősiesség megnyilatkozását látja abban, hogy hadvezére a fenevadak rendszeréhez nyult. Skobelev-körmöket lát abban a vérengző cselekedetben, mely egy szegény kis hadnagy életébe került, holott csak a kegyenc tehetetlen dühe robbant föl az Alexejev pisztolyában s ez a düh ölte meg a — bünbakot.

BELFÖLD

A helyzet. A delegáció ülésének megszakitásával a figyelem ismét a belpolitikai helyzetre terelődik egy kis időre. Ismét hírek bukkannak elő a miniszterelnök terveiről, amelyekkel az obstrukciót meg akarja törni. Az obstrukciós táborból eredő hírek szerint gróf Tiszának az a szándéka, hogy a házszabályok 203. szakaszát módosíttatja és pedig úgy, hogy kimaradjon belőle az a rendelkezés, amely szerint az ülés idejének meghosszabbítása egyórai időnél többre nem terjedhet. Ez a gyakorlatban a tíz-, husz-, huszonnégyórás üléseket, vagyis a permanens üléseket jelentené. Ezt a módosítást, ugyanabból a forrásból származó hír szerint, napirend-indítvány alakjában szándékozik a miniszter a Ház elé vinni. Azt is tudja az obstrukciós hírforrás, hogy a tervet gróf Tisza közölte gróf Andrássy Gyulával, aki a házszabálymódosítás tervébe belemelt, de a napirend-

A hatéves: Igen. Gyere, üssük pofon.
Bobi: Fogd le a kezét. (A hatéves lefogja a négyéves kezét, akit Bobi most pofonít.)
A négyéves: Most én akarom, hogy a dada keljen föl. Dada! A gyerekek pofoznak.
A hatéves: Te már megint hazudsz. Én hoztad sem nyultam. Bobi ütött pofon.
A négyéves: De te lefogtad a kezemet.
Bobi: Nem igaz. Én mindenkit pofon tudok ütni, akit csak akarok.
A négyéves: Mindenkit?
Bobi: Igen. Mindenkit.
A hatéves (gondolkodik): Hát fogadjunk, hogy a dadát nem tudod pofonítani.
A négyéves: En is fogadok.
Bobi: Hát pofonüssöm?
A két fiú: Hát persze.
Bobi (a dadához lép s pofonítja. A dada fölriad.)

A dada: Bobi!
Bobi: Miért alszik?
A dada (meg akarja ütni Bobit).
A hatéves: Hogy meri bántani Bobit?
Zsuzska!

A négyéves: Én pofonítottam magát, Zsuzska, ha Bobikát bántani meri.
Bobi (sivítva): A dada pofonított!
A két fiú: Dada! Én pofonítottam!
A dada: Hisz nem is bántottam.
A hatéves: De igenis, hogy bántotta.
A négyéves: Én is láttam. És megmondom a mamának, hogy maga üti a Bobit.
A dada: Hát mondja.

(Bobi és a két fiú szaladnak a mamához s följelentik Zsuzsit, hogy pofonították Bobit.)

A mama: Pofonította? Mondjátok meg Zsuzskának, hogy ha én bejövök, úgy pofonítottam, hogy...

indítvány alakjában való keresztlhajszozásba nem, s állítólag az így támadt ellentét miatt utazott el Egyiptomba. Lehet, hogy mindez csak az obstrukció félelme és reménysége. Hogy mennyire jogosult a félelme, az nemsokára megállik, de hogy a reménysége most nem alapos, azt máris konstatálhatjuk, mert Tisza és Andrássy közt ezidőszent nincs ellentét. A harcoló ellenzék köréből egyébként békésebb természetű híradás is érkezik. Egy könyvatos, amelynek összekötötése van az obstrukció táborával, ma konstatálja, hogy a delegáció tárgyalásainak rendjén a helyzet biztató irányban fejlődött, mert a harcoló ellenzék delegátus-tagjai is elismerik, hogy Pitreich közös hadügyminiszter eddigi előzőkeny magatartása hozzájárult ahhoz, hogy az ellentétek elsimulhassanak, s hogy maguk a harcolók is kizártan tartják mostanában a kormányválságot. Hozzájárulnak a belpolitikai bonyodalmak békés kifejléséhez esetleg a közelemben, akarva-nemakarva, kénytelen a mozgósításról minduntalan felmerülő hírekkel foglalkozni. Gondoskodnak erről a mindenféle szenzációs táviratok, amelyek hol innen, hol onnan kerülnek egy-egy újságba, továbbá a félhivatalos hírszolgálat cáfoló közleményei, amelyek olyan bizonytalan és homályos értelműek, hogy nem egészen alkalmasak a teljes megnyugtatóra. Ilyen demontit közöl ma is a *Magyar Nemzet*, amely szerint monárkiánk komoly beavatkozásáról szó sincs, de a diplomácia állandó, éber figyelemmel kíséri a Balkán eseményeit, hogy meglepetés ne érhesse bennünket. Az ilyen megnyugtatósnál, amely ijesztgetésnek is beillik, többet érne, ha a delegátus urak komolyan teljesítenék ebbeli kötelességüket és nyílt, határozott válasza provokálnák a közös külügyminisztert, hogy van-e a Balkánon baj, vagy nincs. Ha gróf Goluchowski erre a kérdésre megfelelne, akkor nem volna szükség folytonos cáfoló kommunikációra, amelyek esetleg egy stílári hibával is bajt csinálhatnak.

A delegációk.

Budapest, február 18.

Az osztrák delegáció mai plenáris ülésének ismét Magyarország volt a főtémája, mivelhogy a hadügyi költségvetésről folyt a vita, tehát a magyar nemzeti követelésekről is esett szó. Még pedig sok szó és bolond szó is. Ebben különösen Lobkowitz herceg remekelt, aki Magyarországot barátjának vallotta magát, de csupa barátságból arra oktatott bennünket, hogyan kell összeegyeztetni nemzeti momentumokat az egységes monárkiával és a magyar nemzeti érzést az általános osztrák érzéssel. Amit természetesen mi sohasem fogunk megtanulni, hanem éppen az ellenkezője fog megtörténni annak, amit az osztrák feudális barátaink akarnak. Az fog történni, hogy még a legmérsékeltbb elemek is inkább a szélső irányba távolodnak el a dualizmus gondolatától, semhogy a dualizmusnak ilyen értelmezését eltérjék; az fog történni, hogy a magyar hazafiak inkább mind a perszonáluniót választják, semhogy bennmaradjunk egy közösségben, amelyet odaát egyre következetesebben és egyre nyíltabban *egységnek* neveznek. Ha osztrákok nem akarnak beletanulni a dualizmus becsületesebb értelmezésébe, mi majd szépen lassan *kitanulunk* belőle...

Bécs, február 18.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma elfogadta Derschatta indítványát az 1890. év előtti nyugdíjazott katonai nyugdíjasokról. Pitreich közös hadügyminiszter jelezte, hogy újból megkezdte a tárgyalásokat a két kormányfal és részben. Ezután Schönburg herceg szóvá tette a brüsszeli nemzetközi tengerjogi konferencia kérdését, amelyet a magyar delegációban gróf Apponyi vetett föl, s szükségesség tartja, hogy a bizottság elnöke vagy előadója szerezzen információkat a tekintetben. Indítványa nem irányul Magyarországra ellen, hanem gyakorlati kereskedelem-politikai szempontok vezették előterjesztésében. A nyilvános ülésen a hadügyi költségvetés tárgyalását folytatta az osztrák delegáció.

Lobkowitz herceg fejtegette, hogy Magyarországra követelése az önálló hadsereg és a gazdasági különválás kivívására irányulnak s nem gondolják meg, hogy különösen ez az utóbbi a birodalom mindkét félének, különösen Magyarországnak, kárára volna. Nem tája jogosultnak a magyar nyelvnek a katonai képzőintézetekben való intenzív ápolását, mert épp oly kevés szabad a magyaroknak a mi pénzükért a hadseregben magyarosítani, mint ahogy mi üldözük a

hadseregben a germanizáló törekvéseket. Kérde a minisztert, helyes-e, hogy a magyar állampolgároknak a katonai akadémián elvből nem szabad szláv nyelvet tanulniok? Azt találja, hogy a hadügyminiszter titkos rendeletre megyezik a szabályzattal, és kijelenti, hogy bár Magyarországnak barátia, mégis avval szemben azon az állásponton van, hogy: *eddig is ne tovább.* E pillanatban, amidőn minden állam katonailag és gazdaságilag erősödik, nem szabad nekünk, kik gazdaságilag és katonailag egymásra vagyunk utalva. Öngyilkossági szándékkal elválnunk. Ez nagy megkérőzéstunk volna és első sorban *katasztrófa Magyarországra néve.* A nemzeti momentum a hadseregben a monárkiához való tartozással egész jól megegyeztethető. A különbséget a nemzeti érzés és az általános osztrák érzés között nem szabad mesterségesen előidézni. Sajnálja, hogy Magyarországnak a katonai kérdéseket belső politikai kérdésekkel kapcsolják össze és hogy bizonyos mértékben korlátozzák a legfelsőbb hadurak tisztára katonai ügyekben való szabadságát, hogy azt elrendelhesse, amit helyesnek tart. Sajnálatos, hogy a 67-es kiegyezésnek épp azt a részét akarják 87 év múlva megváltoztatni, amelyet mi *conditio sine qua non*-nak tekintünk.

Dr. Fiedler nem viseltetik ellenszenvvel a magyar törekvés ellen, de hangsúlyozza, hogy Ausztria képviselőinek kötelességük mindazt, amit a magyarok követelnek hadseregükért, szintén követelni. Bizonyítja a magyar törvényből, hogy a kiegyezés 5. és 22. §-ai szerződésjellegűek, miért is a magyaroknak nincs joguk a kiegyezési törvény e részét egyoldalul megváltoztatni, vagy autentikusan a maguk javára magyarítani. Nemesak a hadsereg kérdésében, hanem más közös ügyekben is megkísérik a magyarok a kiegyezés íyeten interpretálását. Emlékeztet Tisza miniszterelnök utolsó beszédére, melyben az 1867: XII. tc. 8. §-áról szólt. A Derschatta-éle indítvány éppen az ellenkezőjét érné el annak, amit akar; kiszolgáltatná a hadsereget Magyarországnak. Ezért annak a határozati javaslatnak nem szabad fontosságot tulajdonítani, mert az az összes nem-német ausztriai népek provokációját jelenti.

Pianoszinsky tekintettel a nagy terhekre, melyeket a hadügyi költségvetés ró a népekre, kívánja, hogy a hadvezetés legyen tekintettel a népek kívánságaira is. Megszavazza a költségvetést, mert valamint galiciai honfőrsai úgy ó is Ausztriát nagy-nak és erősnek akarja látni.

Kaiser megjegyzi, hogy bár népszerű a külügyi budget ellen beszélni, nem szabad a népképviselőnek elfelednie, hogy az államnak erős védelme van szükségére, hogy ne csak kitélő legyen védelmünkre, de az ország belsejében is. A magyar katonai követelések slyos aggodalommal töltik el őt és pártfeleit, mert Magyarországon, ahol a közös hadsereget szidalmazták, nem a kellő legkór a tisz képzésre. Ha Magyarország a paritásra hivatkozik, mi is kérdezők, miért van egyetlen tengerészeti akadémiánk magyar területen, bár a tengerészeti majdnem kifarólag osztrákok szolgálnak.

Dzieduszycki delegátus kijelenti, hogy partja ragaszkodik ama bizalmához, hogy a hadsereg egy-sége biztosítva van a legfelsőbb hadur kezében és hogy semmi sem fog történni, ami azt gyöngyíthatná. Szóló nem osztja a németeknek a titkos rendeletre vonatkozó aggodalmát és e tekintetben bizik a közös hadügyminiszter kijelentéseiben.

Glöckner elismeri, hogy nagy nehézségek gürdülnek a kétéves szolgálati idő létesítése elé. A lakosság megelégednék avval, ha a harmadik év elengedése mint egy kitüntetés szerepelne a jó magaviseletűek és kiképzett katonák számára. Majd a magyar követelésekkel foglalkozik, melyekben nagy veszedelmeket lát. Nézete szerint kellő erőlyllyel sikeresen lehetett volna előt venni a magyarok szeparatiztikus törekvéseinek.

Schönburg herceg kijelenti, hogy, mint régi katoná, meggyőződésből, másfélől pedig a belső és külső viszonyokra való tekintettel, megszavazza a költségvetést.

Gróf Schönborna azokkal szemben, akik a Lajta mindkét oldalán a kiegyezési törvények szövegében és tartalmában mutakozó különbségekkel foglalkoznak, hangsúlyozza hogy akármilyen érdekesek is az ilyen vizsgálódások, azokat ne terjeszték ki túlmesszire. Magyarországon gyakran azt mondják, hogy mi idegenek vagyunk és már különösen magas állást kell valakinek elfoglalni, hogy az előkelőség privilegiumát is megadják neki. (Derültség.) Pedig hiszen ki kell vennünk a magunk részét a közös dolgokból, amely rész bennünket akormányosan megillet. Ami a magyarországi kétnyelvű katonai nevelőintézeteket illeti, kéri a minisztert hogy örködjön a felett, hogy ezek az intézetek magyar sovíniszta agyarkodások által kárt ne szenvedjenek és a német szót azokból végre is ki ne küszöböljék. Meg van győződve, hogy a hadügyminiszter ragaszkodni fog a hagyományokhoz, amelyeket talált. Végül az egész hadsereg iránt kifejezi rokonszenvét. A legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz.

KÜLFÖLD

A balkáni helyzet. Szófból jelentik: Szádráfov az egyik vereséget a másik után szenvedti. Bulgáriában dolga már régóta nem áll jól és az utóbbi időben teljesen zátonyra jutott az a kísérlete, hogy a közvéleményt megnyerje a háborúnak. A Zoncsevárt hivatalos lapjában kijelenti, hogy hazafias kötelességnek tartja e pillanatban, midőn a legzafesebb vigyázatlanság a legborzasztóbb bonyodalmat okozhatná, minden akcióval felhagyni. Ezt a nyilatkozatot az ország, mely békére és nyugalomra áhítozik, lel-

kesedéssel fogadja. Nagyon zokon vették *Szadráfovól* azt, épp úgy Bulgáriában, mint Szerbiában, hogy mozgalmának Görögországban keresett támogatást. Tavasszal kétségkívül felbukkan itt-ott egy-egy banda, de Szerbiától, Bulgáriától, sőt Görögországtól támogatott nagyobb mértékű felkelés, mint ahogy azt Szaráfov remélte és kívánta, lehetetlenné vált. *Szadráfov* mint a macedon-mozgalmak vezére, eljátszotta játékait.

Belgrád, február 18.

Nagy izgatottságot keltett a mai lapoknak az a konstantinápolyi távirata, amely szerint az egész O-Szerbiában, nevezetesen az úszkúbi, kiosevoi és kratkovi kerületeiben az *osztrák-magyar hadügyi* kormányra bízták a macedon osztoroság újjászervezését. Mivel erre a területre Szerbia történelmi jogot formál, a magyar és osztrák tisztek megbízása a szerbeket nagyon elkésértette.

Bécs, február 18.

A király ma külön kihallgatáson fogadta *Menini* szófiai érseket, akinek azt mondta, hogy biztosan reméli, hogy a Balkán-félszigeten a reformációt keresztül fogják vinni és hogy a békét nem fogják megzavarni. *Menini* érsek inon Rómába utazik, ahol a pápának jelentést fog tenni a Balkán-félsziget helyzetéről.

Konstantinápoly, február 18.

Az albán mozgalom színhelyéről tegnap ideérkezett jelentések azt mondják, hogy Djakova városában, melyet a haszi törzshöz tartozó albánok fenyegetnek, csak három zászlóalj van. A harcok állítólag egyre folynak. *Semsi* basa öt zászlóaljjal és tüzérséggel Jucnio mellett *Djakovától* északnyugatra 13 kilométernyire áll, valószínűleg, hogy az albánokat körülfogja. A többi hadsereg, úgy látszik, különböző helyeken van elosztva, vagy csak ezután érkeznek oda. Továbbá jelentik, hogy a Drina folyón át vezető Urasajt vagy Savaniskinnost-hid mellett, Djakovától 10 kilométernyire a podrima törzshöz és más törzsekhez tartozó albánok összegyűlve. Valószínűtlen azonban, hogy *Prisrend* ellen nyomuljanak. Sakir basa úszkúbi váli erősbítésekkel Verisoviosban maradt hátra. Ott, hir szerint, tíz zászlóalj van összpontosítva tüzérséggel és lovassággal. A djakovai helyzetet több oldalról kritikusan mondják, ezáltal azonban a mozgalmat lokalizálni tekintik, mert eddig sem Ipekre, sem Mitrovicára nem terjedt ki.

Az orosz-japán háború.

Budapest, február 18.

Hogy a port-arthuri hajórajt néhány nap alatt majdnem egészen tökretették a japán torpedók, az meglepetés volt. De ami tegnap történt Pétervárott: az több a meglepetésnél, az csuda. A cár ugyanis olyasvalamit talált meg, amiről mindenki meg volt győződve, hogy nincs, nem volt és nem lesz. A cár ugyanis megtalálta azt a szívet, mely a népért dobog. A jó, áldott népért, mely most szült, rokont, mátkát elhagyva, a keletázsiai harctérre siet, hogy vért ontssa az atyuskáért. Hát ennek a piros és pólóhatatlan matériának pazarlásáért megérdemel a nép egy kis jutalmat. Az atyuska tehát odalépett az Ázsiába induló csapatok elé és kijelentette nekik, hogy boldog, hogy láthatja őket. Igen, a hatalmas ur a saját felséges szemével látja őket, sőt tudomásukra is adta ezt a rendkívül kitüntetett tény. Ah, mily megható! Milyen boldogság töltötte el a szegény népet! Anya, apa, mátká: bolondság! A földög, hogy a cár látta őket és ami szinte elviselhetetlen boldogság —: testvéreknek szólította őket. A távirat nem jelenti, de bizonyos, hogy a boldogság könnyeket esalt a szegény fiúk szemébe és hogy azzal a tudattal indultak utnak, hogy most már érdemes meghalni. De az is bizonyos, hogy a cár nagy leereszkedése az európai közvéleményre egész más hatást tett. Azt a hatást, hogy most már kétségtelen tények az oroszok szörnyű kudarcairól érkezett hírek. Ha a cár megtalálta szívet, akkor roppantul rá lehet szorulva az istenadta nép önfeláldozására, ha a cár leküzdü andorát és testvéreknek szólítja a rongyos muzsik fiait, akkor nagyon sötét felhők gyűlhetek össze a keletázsiai látóhatáron. Mert csak ilyen romboló vihar előtt, feszültséggel, a veszedelem előérzetével teli levegőben érik meg az olyan nagy urak, hogy ők is porból és hamuból való emberek és közelednek eddig észre sem vett atyafiaikhoz. És hogy Oroszország a háború első részében tényleg teljesen legyőzött-

nek érzi magát, azt immáron már pétervári hírek is megerősítik. Megerősíti különösen a kormány-nak kommunikéje, amely nem egyéb, mint az eddigi kudarcnak mentő magyarázata és a hátrálásnak frázisokkal való szépítgetése. A kommuniké kijelenti ugyanis, hogy a készületlenséget a cár békés intenciói magyarázzák meg és hogy sok időbe fog kerülni, míg Oroszország megadhatja Japánországnak a megérdemelt fenytést. Megígéri továbbá a kommuniké azt is, hogy Oroszország nem fog oktanlanul vért ontani, mert ez nem méltó hozzá, és hogy eszentul minden hadi hírt azonnal tudtára fognak adni a nemzetnek! Ah... hát a kormány is észrevette, hogy van nemzet! Nemzet, amelyvel tudatni kell, ha fiait holtan maradnak a csataterén? Hát nem elég, ha megengedik, hogy atyuskáért életüket adják, és hogy eltemetik őket? Hisz ez valóságos orgája a szeretetnek. A cár és kormányja szerenádát ad a népeknek... Igen szerenádát, hogy aludjék el, hogy merüljön nehéz, letargikus álomba.

Mert hogy furesa ez a nép. Éppen most nem akar aludni. Mint angol hírekől kiszivárogt, már január óta egyre nyugtalanodik. Moszkvában egyre ismétlődnek a zavargások. A vidéken pedig kaszákat élésít a paraszt és nagyon sokat van együtt jól öltözött urakkal, akik suttogva magyarázzák neki, hogy az ember és az igahordó-barom közt van némi különbség. Máskor csak mosolyog az ilyen hírekre a cár. Ha a suttogás idegessé teszi, jelt ad és dörgő puskák némitják el a suttogókat. De most másfél kell a puská és másfél kell a katoná. A suttogók tehát hangosab-bak lesznek. Még az sem némitja el őket, hogy a cár kegyeskedett őket észrevenni, hogy testvéreknek szólítja őket. Sőt a kommuniké sem. Ellenke-zőleg. Ez csak bőszi őket. Mert azt tudják meg belőle, hogy a keletázsiai kudarcok hírei igazak, hogy tömegtelen vér hullott csak azért, mert atyuska a Sárgea-tenger környékén is meg akarja honosítani a kanesukat és mert a sárgákat is olyan boldogokká akarja tenni, mint oroszországi gyermekeit.

Aludjatok, aludjatok, ti rosszak, dudolja nekik a cár és kormányja, de úgy látszik, sikertelenül és így otthon is kell egy kis katonaságot készenlétben tartani. A golyó mégis csak jobb altató, mint az ének. Jobb, jobb, de ezt a rosszal-kodó gyermekek is tudják és mindent elkövetnek, hogy ők is szerezenek maguknak egy csomót a ropogó játékszerből.

A cárt nyugtalanítani kezdi ez a különös törekvés és hangulatát még jobban elkéserti az a hir, hogy amott a messi Khinában, a copfos emberek sem méltányolják az ő atyai szive jóságát és mind veszedelmesebben mozgolódnak. Hogy a kínai császár megmutassa, mennyire komolyan veszi esemleges-i ígérteit, tizenöt császári csapatokat szállító vonatot küldött a határ felé. Sőt a napokban még tízezer katonát szállít Mand-suria közelébe. Az oroszok pedig nem tudják, hogy örüljenek vagy aggódnak-e a császár e rendkívüli figyelme miatt? Egy kissé kollektív érzés szállja meg őket arra a gondolatra, hogy közvetlenül mögöttük tízezer állanak az olyan katonáknak, kik éppen úgy gyűlölik őket, mint a japánok. Ha ezek a katonák rosszul találnának előzni, vagy ha ezeknek a katonáknak fegyverei olyankor találnának elsülni, mikor éppen ők állnának előttük? Hátha megint akad a császári háznak valamely lázadó hercege, aki a nép ellen-séges hangulatát a manduriai határon váratlan bombaként explodáltatja?... Minden jel arra mutat, hogy ez valószínű. Khina háttéréből sajtáságos alakok kezdenek kibontakozni és sötét árnyéket vetnek a keletázsiai háború színterére.

Igen, az orosz kormány kommunikéjének egy tekintetben feltétlenül igaza van: a háború hosszu lesz, Hosszu és engesztelhetetlen. Arányai és jelentősége tekintetében páratlanul álló a világtörténetben. Oroszországnak minden, de minden erejét össze kell szednie. De egyelőre csak azt lehet biztosan tudni, hogy mindenképpen győzni akar. Akármibe kerüljön is. Ha másképp nem, óriási tömegével, Japán kifárasztásával. De közvetlen terve ismeretlenek. Még az sem bizonyos, hogy a vladivosztki hajóraj visszatért-e, vagy

tényleg elindult-e, hogy egyesüljön a Perimből jövő és a keletázsiai flottával. Ha ez a terve, óriási veszedelem fenyegeti. A japán hajóhad éber és fáradhatatlan. Ha nyomára akad, könnyen megsemmisíti. Hisz, amint a mai táviratokból kitűnik, ennek a hónapnak tizenegyedik napján Port-Arthur előtt újra tengeri ütközet volt és az oroszok súlyos veszteségekkel vonultak vissza. A japán torpedónaszádok kora hajnalban behatoltak a kikötőbe és két orosz hajót harcoképtelenné tettek. Ugy látszik, az ilyen merész éjjeli támadások minduntalan ismétlődni fognak, mint ahogy ismétlődtek a khinai háború alkalmával Vejhaijei előtt, mindaddig, míg feladták a várat.

A japánokról is csak annyit tudunk, hogy Koreában egyre partra szállítják még katonáikat. Még pedig egészen zavartalanul. Ellenség sehol sem háborgatja őket. De akárhogy sietnek, még jó időre van szükségük, míg kellő számban indulhatnak a Jalu folyó felé. Az innen érkező híreket lesik az egész világon. Itt fog megkezdődni a döntő elszámolás. És ebben az ütközetben, összpontus az oroszoknál minden reményesége is. Meg vannak győződve, hogy szárazföldi hadseregükkel nem mérkőzhetnek a japánok. Leghangosabban maguk a szárazföldi tábornokok hangoztatják ezt és kicsinylően nyilatkoznak a hajóhad vezéreiről. Még nem régen Alexejevék dicsőségét zengte Oroszország... Beleje helyezte minden bizodal-mát. Apropos: Alexejev. A mai táviratok vissza-adták neki a fejről letépett babérok egy részét. Kitént, hogy a derék helytartó mégis bátor és rettenthetetlen katoná. A port-arthuri kudarc után ugyanis összes katonái jelenlétében maga elé léptetett egy fiatal tisztet és kijelentvén neki, hogy az ütközetben súlyos mulasztást követett el: lelőtte, Mint egy kutyát. Bátran, izgalom nélkül. Nincs tehát ok Pétervároitt az aggodalomra. Fia-tal tiszt még sok van és Alexejev minden el-vesztett esata után kész lesz egyet agyonlőni. Ami bőven kárpótolhatja a cárt elsülyedt hajóért.

A cár áldása.

Pétervár, február 18.

Mihlós cár a cárné, az özvegy cárné, a trón-örökös és a többi nagyherceg és nagyhercegnő, valamint a hadügyminiszter és a vezérkari főnök jelenlétében szemlét tartott a téli palota udvarán a Kelet-Ázsiába induló első sibiriai lövészedred harmadik zászlóalja fölött. A cár a nemzeti himnus: hangjai közben és hurra-kiáltások között elsétált a csapat előtt: s a következők szavakat intézte hozzá:

— Boldog vagyok, testvéreim, hogy el-utazástok előtt láthatlak benneteket, hogy szerencsés utat kívánjak. Szilárd meggyő-ződésem, hogy régi ezredetek becsületét megóvjátok és életeteket szívesen áldozátok föl a drága hazáért. Jusson eszetekbe, hogy az ellenség vitéz, merész és konok. Mindenekelőtt kívánom, hogy jól men-jen dolgotok és győzedelmeskedetek. Mog-áldalak benneteket, testvéreim, első kelet-sibiriai lövészedred. Szent Szerafim imá-dkozók értetek és kíséren benneteket utaito-kon. A tisztoknak köszönöm önkéntes jelent-kezéseket. Ismételten köszönet, szívből eredő köszönet, testvéreim, Isten áldjon benneteket!

Erre elvonult a zászlóalj a hozzá tartozó vonattal. A vonat indulásakor *Mihlós* cár *Isten veletek, testvéreim!* üdvözléssel bucsuzott el.

Oroszország győzni fog.

Pétervár, február 18.

A kormánynak egy kommunikéje a következőket tartalmazza:

Nyolc nap folyt le azóta, hogy egész Oroszország mélyen fölhaborodott az ellenség eljárása miatt, ki hirtelen megszakította velünk való viszonyát s *aruló támadással könnyű sikert akart elérni a régóta óhajtott háborúban*. Oroszország lakossága érthető türelmetlenséggel *gyors megtárlást vár* ezért és feszültséggel várja a távol keleti híreket. Az orosz nép egysége és hatalma minden kétségel kizár az iránt, hogy Japánországnak az árulásért és a háborúra való kihívásért, míg az orosz birodalom szeretett uralkodója az összes nemzetek békéjét akarta megővni, *megkapja fenytését*. A háborus viszonyok kényszerítettek bennünket arra, hogy *türelmessel várjuk a csapataink sikereiről szóló híreket*, amelyek az orosz hadsereg döntő akciója előtt meg nem érkehetnek. A megtámadott terület nagy távolsága és a császárnak az a kíván-sága, hogy a béke megmaradjon, volt az oka annak, hogy nem történeltek a háborúra vonat-

Koró nagy előkészületek. Most első időbe fog ugyan kerülni, míg megadhatjuk Japánországnak a megerdemelt csapást, a nélkül, hogy hasztalanul vért ne ontunk és hogy Japánországot, amely merészen idézte föl a háborút, megerdemelt módon megfenyítsük. Oroszországnak türelemmel kell várnia az események folyását abban a biztos reményben, hogy hadseregünk a kihívást szélesrovan megfogadja. A szárazföldi hadműveletektől még távol lévén, lehetetlen, híreket várni rövid időn belül a háboru színteréről. Az oktanon vérontás méltatlan Oroszország nagyságához és hatalmához, hazánk oly szilárd egységet és oly nagy áldozatkészséget tanusít a nemzeti ügyben, hogy kötelessége lesz a kormányának minden valószínűségi hadihatalmát az egész nemzetnek tudására adni.

A port-arthuri újabb támadás.

London, február 18.

A 14-iki torpedó-támadásról nem érkeztek újabb hírek. Ugy látszik, hogy az óriási vihar hasznára volt a japánoknak, mert az oroszok képtelenek voltak a viharban célozni. Az az egy bizonyos, hogy sem az első, sem a második japán torpedó-naszád nem sérült meg; mindkét hajó parancsnoka azt mondta, hogy a nagy havazásban abszolúte nem lehetett látni. A japán tengerésztisztek azt mondják, hogy a port-arthuri első támadás határozottan azzal a céllal történt, hogy az orosz flottát harc képtelenné tegyék, hamindjárt a fél japán flotta elvesztésének árán is.

Az idevaló japán követség hivatalosan megerősíti, hogy szombaton éjjel egy japán torpedó-flotilla óriási hóvihárral elérte Port-Arthurt s hogy *Azagiri* és *Hajatosi* torpedónaszádok, az első reggel három órakor, a második reggel öt órakor, az orosz hadihajók ellen torpedókat lőttek ki, amelyek elpattantak. A reggeli lapok táviratai alig közölnek újabb részleteket az orosz hadi flotta ellen intézett legújabb támadásról; ezenfelül az összes magántáviratok Tokióból erednek s így a japán cenzura kezén mentek keresztül, amely nem engedte meg a táviratozást arról, hogy a Port-Arthurba induló flotta szombaton hol hagyta a japán flotta zömét, *Tojo* parancsnoksága alatt. A torpedó-flotilla hat torpedó-naszádból állott *Nagai* kapitány parancsnoksága alatt. A tenger viharos volt s óriási hóvihár tombolt. Elsőknek az *Azagiri* és a *Hajatosi* érték el az orosz kikötőt. Az *Azagiri* félelem nélkül hatolt be az orosz kikötőbe. Az orosz megfigyelő-őrségek észrevették és felriasztották az erősségek legénységét, amelyek azonnal megkezdték a tüzeést, de a sötétség és hóvihár miatt nem találtak. Az *Azagiri* torpedót lőtt ki egy orosz hadihajó ellen, azután gyorsan kisetelt a kikötőből. Hogy melyik orosz hajót találta el s mekkora kárt okozott neki, azt nem tudják. Egy órával később bement a kikötőbe a *Hajatosi*, amely megismételte az *Azagiri* manőverét, aztán sikeresen elmentek. A japán torpedó-flotilla vasárnap reggel a legcsekélyebb kár nélkül visszaérkezett hajóhoz. Az angol újságok csodálják a japán éjjeli támadás merészségét. A *Times* a vasárnapi eseményt összehasonlítja a japánok által már tíz esztendővel ezelőtt Vejhajvej támadásánál alkalmazott taktikával, amelyet többször ismételték és végül annyira kihalozták sodrából a vár legénységét, hogy kénytelen volt a várat megadni. A *Standard* is azt írja, hogy az oroszok minden bátorságuk mellett ily megelégedéssel szemben el fogják veszíteni a fejüket. A *Daily Telegraph* azt mondja, hogy ez a támadás arról tanusodik, hogy a Port-Arthur első megtámadásakor elért siker sem volt véletlen s hogy már most Oroszország mint tengeri hatalom teljesen megszűnt létezni. A modern tengeri háborút a torpedónaszádok döntik el, amelyek, ugyisintén a gyors cirkálóhajók is sokkal többet érnek, mint a drága és nehezes csatahajók.

London, február 18.

A *Standard* két táviratot közöl, amelyek egymásnak ellentmondanak. Az első Tokióból jött s e szerint a japán torpedó február 14-én elpusztított két orosz csatahajót. A második távirat Tientsinből jött s ebben az van mondva, hogy odaérkezett magántáviratok szerint a port-arthuri orosz flotta kiment a sik tengerre.

Az első bábuk.

London, február 18.

A *Daily Express*nek jelentik Pétervárról: a japán torpedónaszádok végzetes támadása után *Alexejev* tengernagy magához hívatta azokat az orosz tiszteket, akiknek mulasztása okozta a port-arthuri kudarcot. *Alexejev* konstataulta, hogy különösen egy fiatal tengerésztisztet terhel a mulasztás, aki a helyett, hogy az ellenség ellen indult volna egy torpedónaszádon, bajtársait szárazföldre vitte. *Alexejev* elővette revolverét s a fiatal tisztet agyonlőtte az összes tisztek jelenlétében.

Japán készülődések.

London, február 18.

Tokióból jelentik, hogy tegnap a mikádó elnöklésével igen fontos haditanács volt. A nagasakii kikötőben tenger alattiaknát raktak.

Pétervár, február 18.

Megerősítést nyer az a hír, hogy a japánok tunguz bandákat szerveznek, hogy egyidőben megtámadhassák a vasuti vonalakat. A *Jalu* folyam mentén csend van. Járőrök azt jelentik, hogy ötven versznyi területen nem látnak ellenséget. Hír szerint a gőzök közlekedés a sanghai-nagasakii vonalon legközelebb megnyílik.

Elvágott kábel.

New-York, február 18.

Csifut jelentés szerint a Port-Arthur és Csifut között lévő kábelt tegnap elvágták.

Japán fenyegetés ellenünk.

London, február 18.

Gróf *Goluchowski*nak a múlt héten a magyar delegációban a semleges hatalmak jogairól és kötelességeiről tett nyilatkozata, amely szerint a semleges hatalmaknak meg van engedve, hogy ipari termékeiket a hadviselő feleknek rendelkezésére bocsássák még akkor is, ha valószínűnek látszik, hogy ezek a termékek háborus célokra szolgálnak, az angol újságoknál nem okozott föltűnést. De diplomáciai körökben az utóbbi napokban az a hír volt elterjedve, hogy az angol kormány Japánország kívánságára a szövetségi szerződés értelmében, amely Angliának kötelességévé teszi, hogy arra ügyeljen, hogy harmadik hatalmak ne sértsék meg a semlegességet. Bécsben és Berlinben, ahol szintén elfogadták gróf *Goluchowski* teóriáját, szóbeli előterjesztést tett. *Hajasi* japán követ az erre vonatkozólag hozzátűztetett kérdésre kijelentette, hogy Japánország nem kérte fel Angliát efféle lépés megtételére, de Japánország maga tiltakozni fog Bécsben és Berlinben a semlegességnek ilyen magyarázata ellen és nem fogja megengedni hogy Oroszország számára a háborúra szükséges dolgokat szállítsanak. Sőt Japánország megtámasztja is fog élni és a japán kikötőbe érkező osztrák-magyar és német kereskedelmi hajókat el fogja kobozni.

A Koreát harctér.

Köln, február 18.

Csemulpóból jelentik a *Kölnische Zeitung*nak tegnapiról: A csemulpói útközvetben a *Varjak* cirkálóhajó és a *Koreje* ágyúnaszád legénységéből négy százötvenhat ember, közöttük tizenhét tiszt esett el és fullt a vízbe. Tizenöt tisztet és kétszázötvenfolyi legénységet megmentettek az angol *Talbot* cirkálóhajó, az *Elba* nevű olasz cirkálóhajó és a francia *Pascal* nevű cirkálóhajó. A *Pittsburg* nevű amerikai cirkálóhajón nincsenek menekültek. A megmentett katonák, a japán kormánytól folytatott hosszas tárgyalás után, amely kiadásukat kívánta, ma a *Pascal*on Sanghaiba mentek, hol partra szállítják őket. A *Pascal* ezután folytatja útját Saigun felé.

Tokió, február 18.

Itt az a hír terjedt el, hogy az oroszok állapították a koreai határt.

Az oroszok készülődése.

London, február 18.

A Reuter-ügynökség jelenté Tientsinből: Tizenöt különvonat indult eszászari csapatokkal a határ felé. A csapatok *Taotajvang* parancsnoksága alatt állanak és hir szerint Csangjangban, nem pedig Riangjangban fognak állomásozni. Később valószínűleg tízezer ember Majjúkún vezetése alatt érkezik Szasahába.

Pétervár, február 18.

A moszkvai és kharkovi hadtesteket még nem mozgósították, de mindegyik hadtest minden ezredéből egy-egy század katonaságot Kelet-Ázsiába küldtek.

London, február 18.

Tokióból jelentik, hogy Japán számos városában kihirdették az ostromállapotot. A rendes vasuti szolgáltatás felüggesztették. A koreai vizeken egyáltalán nincsenek orosz hajók, s a japán kereskedelmi hajók mindenüvé el mernek menni hadihajók fődözete nélkül is. Mindenünnen olyan hírek érkeznek, hogy az orosz katonaság garázdálkodik s e tekintetben különösen a kozákok tesznek ki magukért; a nagyrangú tisztek hiába igyekeznek a rablásnak és fosztogatásnak elejét venni. A csifut japán konzul azt jelenti, hogy az orosz hatóságok a japán menekültekkel igen jól bánnak, az orosz katonák azonban kíméletlenül kifosztják őket.

Pétervár, február 18.

Az orosz haderők mozdulatairól hivatalos értesülés szerint a következőket tudhatjuk: Kelet-Ázsiában van összesen 228.000 ember 3900 tiszttel. Ebből az első harcovonalban van 180.000 ember és 3000 tiszt, a második harcovonalban 48.000 ember és 500 tiszt. Az első harcovonalban van 110.000 gyalogos, 13.500 lovas, 7500 tüzér 27 üteggel, 12.000 utász és 8000 vartüzér. A második harcovonalban van 40 zászlóalj gyalogság, 86 svadron lovasság és megfelelő számú tüzérség.

Páris, február 18.

A *Matin* külön tudósítója azt táviratozza *Karbin*-ből, hogy az orosz főhadiszállást oda helyezik át, mert *Port-Arthur* minden pillanatban teljesen elszigetelhető.

Páris, február 18.

Több lapnak Pétervárról azt jelentik, hogy *Kuropolain* hadügyminisztert már legközelebb ki nevezik a keletázsiai szárazföldi csapatok főparancsnokának.

Kiel, február 18.

Ma délután 15 orosz hadihajó kelt át a keleti-tengeri csatornán.

A hangulat Oroszországban.

Berlin, február 18.

A *Berliner Tageblatt*nak jelentik Pétervárról: Az orosz hajóhad sok balsikere nagyobb kedvetlenséget idézett elő, mint ahogy várni lehetett. Különösen a szárazföldi csapatok tisztjei bírálják élesen a hajóhadat. Csak néhány szórványos hang akad, amely nem ad nagyobb fontosságot az első sikertelenségeknek, bár a kedvezőtlen hírek mindinkább szaporodnak. Így ma az a hír érkezett ide, hogy a *Baján* cirkálóhajót orosz akna levegőbe röpítette. Katonai körökben most már hajlandók a japán hajóknak nagy felsőbbéget tulajdonítani. Nem kételkednek abban, hogy a szárazföldi csapatok végre is győzni fognak, mert Oroszországnak sok igen derék hadvezetője van. Nagyon biznak *Artamonov* fiatal tábornokban, aki a boxerlázadás alkalmával nagy föltűnést keltett. A társasági körökben is nagy a kedvetlenség, és a legkihívatóbbabban mende-mondák keringenek, így például azt rebesgetik, hogy Amerika mérgezett konzerveket szállított.

London, február 18.

A Reuter-ügynökségnek Pétervárról azt jelenti magántudósítója, hogy *Makarov* tengernagynak *Stark* admirális helyére Port-Arthurba való utazása alkalmából nagy ünnepek és ünnepségek voltak. A Szent Andrástemplomban ünneptésztentisztelet volt, miközben *Makarov* áldozott. Később lelkes tüntetés volt *Makarov* lakása előtt. A város képe különben a rendes. A hazafias tüntetéseket ma csend váltotta föl. A lakosság minden rétege résztvesz a betegápolás szervezésében. Magánosok nagy összegetek adtak össze az elvesztett hadihajók pótlására.

Moszkva, február 18.

Moszkvában a háboru iránt szinte érzéketlen a nép zöme. Ha a nép fiát kérdezik a háboru felől, azt feleli:

— Nem tesz semmit, hiszen nagyon messze van tőlünk.

Akik érdeklődnek a háborus események iránt, azzal vigasztalják magukat, hogy az oroszok a szárazföldön okvetlenül legyőzik a japánokat, ha addig az orosz katonák meg nem fognak és éhen nem halnak. Még csak most szállítanak kótszereket, orvosszereket, orvosokat és irlalmasnővéreket, e mellett most Szibériában igazi szibériai hideg uralkodik, amely a 46 fok Celsius is elér, a vonatok alig haladhatnak előre, podgyaszt egyáltalán nem fogadnak el már a vonatokon, gyorsvonat is csak kettő — hét megy hetenkint, az Irkuekba induló vonat is tegnap 26 órai késéssel szenvedett itt. Az ország-utak nem használhatók, a katonai vonatoknak teljes 21–23 napot kell futniuk *Mandsuriáig*. A katonák teherkoszikkban ülnek; hogy milyen állapotban érkeznek meg ezek *Mandsuriába*, ebben a retentő hidegben, azt csak az sejtetheti, aki ilyesmit már látott Kelet-Ázsiában. A tengeri utaltesen el van zárva, az önkéntes hajóhad három utolsó gőzöse, amely utban van, nem érkezik meg Port-Arthurba, mert vagy elfogják a japán hadihajók, vagy az oroszok visszarendelik.

Elfogott japánok.

Tientsin, február 18.

*Kharbin*ban és egész *Mandsuországnak* letartóztatták az összes japánokat, mert száznál több kémlet fedeztek föl, akik közül hatvan állítólag összekötésben állott a japán vezérkar hárászó-osztályával. A letartóztatott nőket és gyermekeket ismét szabadon bocsátották.

A kínaiak.

Sanghai, február 18.

A *Mandsur* nevű orosz ágyunaszádöt fölszólították a kínai hatóságok, hogy hagyja el a sanghaji kikötőt. Az orosz hajó kapitánya kijelentette, hogy vár a tengernagy parancsára.

London, február 18.

A kínaiak harci kedvéről aggasztó híreket jelentenek a *Times*nak Pekingből: A japán szubvenciót élvező kínai lapok abbahagyták a japán hírek közlését, mert attól tartanak, hogy a népet rendkívül fölzúgatták. A japán sikerek s főképpen a japánok iniciatívája igen nagy hatást gyakorolt a kínaiakra.

Pétervár, február 18.

Csenghejvangba parancs érkezett, hogy két erőszakot s a posta- és táviró-állomást Francia őrségnek engedjék át. Amikor az elvonuló orosz katonák a japán katonák által megszállott erősség előtt elmentek, a japán katonák sokáig utánok néztek. Kínai emberek beszéltek, hogy áruház japánok Csungvau fu mellett egy katonai vonatot levegőbe akartak röpíteni. De a kínaiak, attól való félelmükben, hogy az oroszokkal meggyűlik a bajuk, megakadályozták a merényletet.

London, február 18.

A *Beuternek* jelentik *Yokohamán* az *Tokióból*: Mértékadó helyről az hírlök, hogy Japán beleegyezett az amerikai államtitkárnak adott válaszában Kína neutralitására (Manduria kivételével) vonatkozó jegyzékbe. De fenntartja magának azt a jogot, hogy minden Kína neutralitását sértő eljárást viszonozzon. A japán császár, tanácsa es udvara valószínűleg e hó 20-án *Kiotóba* vonul, hol átmenetileg a császári főhadiszállás lesz. Innen *Hiroszimába* mennek, hogy jelen legyenek a csapatok hajóra szállásánál.

A szövetséges Franciaország.

Páris, február 18.

A nacionalista és a mérsékelt köztársasági sajtó folytatja támadását *Jaurès* szocialista képviselő ellen a saint-etiennei szocialista-kongresszuson felolvasott nyilatkozata miatt. Az *Echo de Paris* szerint *Jaurès* állásfoglalásra fogja provokálni a képviselőházat, azt remélve, hogy ez ki fogja nyilatkoztatni, hogy Franciaország semmiféle segítséget nem nyújt a szövetséges Oroszországnak. Az ily nyilatkozatot Japán és titkos barátai erkölcsi támogatásnak tekintenek, míg Oroszországra orvítmadásként hatna. Annak a bebizonyítása végett, hogy Oroszország megérdemli Franciaország legteljesebb rokonszenvét, a *Figaro* elbeszéli, hogy a *Fashoda*-kérdés idején *Muraviev* külügyminiszter a cár megbízásából meglátogatta *Faure* elnököt és neki kinyilatkoztatta, hogy eljött. hogy a cár megbízásából kijelentsé, hogy ha Franciaország hadakozik, úgy ő is hadba száll. Franciaország lásson hozzá, hogy időt nyerjen, mert Oroszországot csak indiai oldaltámadással támogathatja, a Taskend felé vezető vonat nem lévén készen.

Amerika akcióban.

Washington, február 18.

Evans tengernagy, az Egyesült-Államok *Pacific* hajórajának parancsnoka jelentti a tengerészeti hivatalnak, hogy *Niuswangban* rendezetlen viszonyok uralkodnak és közli azt a tudomására jutott hírt, hogy az oroszok ott angol és amerikai kereskedelmi hajókat feltartóztatják. Itt híre jár, hogy amennyiben a niusvangi amerikai konzulátus veszedelembé jutna, a *Helena* ágyunaszád tengerészkatonaikat fog partaszállítani, mindamellett, hogy a kormányunk az az óhajja, hogy sem Oroszországot, sem Japánt ne sértse.

Az orosz pénzügyminiszter lemondása.

Pétervár, február 18.

Hivatalosan jelentik, hogy *Pleskét*, a pénzügyminisztérium vezetőjét állásától fölmentették és a birodalmi tanács tagjává nevezték ki.

Monárkiánk a harctéren.

Az orosz főhadiszállásba kivezényelt *Cicserics* Miksa alezredes mellé gróf *Szeptycki* Szaniszló vezérkari századosot osztják be és így az osztrák-magyar hadsereg, miként a német, két vezérkari tisztel lesz képviselve az orosz főhadiszálláson. *Cicserics* alezredes már Bécsben van, hogy ott bejárja a hadügyminiszter utasításait, és egy hét leforgása alatt gróf *Szeptyckivel* együtt Péterváron át a harctérre utazik.

Bécs, február 18.

Az osztrák-magyar haditengerészet *Kaiserin Elisabeth* nevű cirkálóhajója parancsot kapott, hogy hagyja félbe főladatát, az ausztráliai kikötők meglátogatását s *Bataviából* induljon haladéktalanul a *Pecsil*-öbölbe.

A *Neue Freie Presse* ehhez a következőket jegyzi meg:

A Sanghaha érkezett *Aspern* nevű cirkálóhajóval feladatra lesz nevezett cirkálóhajónak, hogy megvédelmezze honfitársainkat, akiknek érdekei szenvedhetnek, ha a Kínában több nap óta észrevehető idegenellenes mozgalom tovább terjedne s ha a mandarinok magatartása a császári udvarnak Pekingből való esetleges menekülésével továbbra is veszedelmes tápiálékot nyerne. Ezenkívül kötelessége hadóhajóinknak szükség esetén kereskedelmi gőzözeink védelmére keini, nekik adott alkalmommal kísérletet nyújtani és mindenhol közbe lépni, aho. a monárchia tekintélyének megőrzése eljárás követel.

Eős, február 18.

Távirati jelentés szerint az *Aspern* Csifuba érkezett. A hajón minden rendben van.

HIREK

Egy fiatal hadnagy.

A fiatal hadnagyok sok mindent megcselekedtek már. Szöktettek lányt, asszonyt, inzultáltak a civilt, párbajoztak, sikkasztottak, a fiatal hadnagy természetrajzi skálája mindezt megengedi. A fiatal hadnagy még abban a korban van, amikor nem kiforrott, nem érett az ember. Minden lehet még belőle. Hős is, áruló is, kitarított ember is. Egyet azonban nem cselekedhetik meg a fiatal hadnagy, azt, hogy csatát nyerjen vagy veszítsen. Az ő szerepe olyan minimális, hogy döntő befolyása nem lehet az operáció kimenetelére. Kevés emberrel rendelkezik és azzal a kevéssel se rendelkezik. Ugyanaz a szög ő is a nagy masinában, ami a kövített ur. Van alkalmára arra, hogy vitéznek vagy gyávának bizonyuljon, de az ő szerepe olyan szűk határok közé van szorítva, hogy a közvetlen környezetén kívül se a halálmegvetésének, se a gyáváságának nincs tanuja. Befolyásolhat harminc-egyet embert, de csak addig, míg meg nem mozdul a nagy test, amiben ő a harminc-egyet emberével együtt egy atom. Ha egy-egy fiatal hadnagyé volna a veszített csatákért a felelősség, grata persona maradt volna Königrätz után *Benedek* tábornagy ur s valami ifju tiszteske pályáját vágta volna be a nagy katasztrófa. Viszont a szerencsés hadiműveletek után se állítják a tábornokok elé az ifju tiszteskéket a dekorációban. A mi szabadságharcunk speciális hadakozás volt. Olyan, amiben nagy szerep jutott a személyes tulajdonoknak, az egyén virtusának és gyarulásának is. S erről a hadjáratról a történet közvetlen tanui beszélnek nekünk. És mégis nagyon kevés számbavehető jelentőséggel bíró hadiműveltet találunk benne, amiben fiatal hadnagy a rendelkező, cselekvő tényező. Mennyivel kisebb lehet a jelentősége egy kis tisztnak a mai hadviselésben! *Semmi*. *Numerus*, aki végzi a dolgát, de ha véletlenül nem is végzi el rendesen, az a mulasztása egymagában nem jelent olyan bomlást, ami rendeltetésében megállíthatná a mai háborúk rengeteg tömegeinek végzetét. Egyéni felelőssége csak annyiban van tehát, amennyiben helyt állott a maga kis kötelességei teljesítésében vagy nem, de ez a felelősség nem fújható fel akkorára, hogy ezt a kis hadnagyot egy ütközet sorsában tegyék tényezővé. Se szárazon, se vízen. Ekkora felelősséget olyan ember vállal, akinek se rendelkezési joga se hatalmi köre nincs, el se képzelhet józanész ember.

S ime mégis küszl, hogy az orosz hajórajnak a port-arthuri kikötőben megessét kudarcát egy fiatal hadnagy idézte elő. Így áll a telegrammokban: egy fiatal hadnagy. Az a büne, hogy a helyett, hogy az ellenség ellen indult volna egy torpedónaszád, a szárazföldre vitte a bajtársait. S miután ez küszl, *Alexejev* tengernagy rövidesen agyonlötötte a fiatal tisztet. — *Micsoda* fáradságos utat tehetett a felelősség, míg az egy személyben bíró és *Bali Mihály* tengernagytól eljutott a

fiatal tengerésztisztig. Ugy lerázta mindenki a vállairól, mint a subát, ha már kellemetlen kezd lenni, s végre az egész rengeteg katasztrófa sulya ránehedetett egy legénykőre. A sok nagy sarzsi föllélegzett, amikor végre kisütötték, hogy mindnyájuk bünere akadt vállalkozó, s megkönyebbültek az urak, amikor koponyájában a revolvergolyóval, örökre megémitva zubant közéjük az a bizonyos fiatal hadnagy. Ez muszául volt megcsinálna. A tokozatos felelősség — lefelé: orosz találmány. Ha a fiatal tiszt is talált volna valami alkalmas kibuvót a felelősség alól, talán egy matrózt kötöttek volna föl s ezzel intézték volna el a hadvezetőség felelősségének a dolgát. Még kényelmesebben.

Az igazságszo gáltatásnak erről a villámgyors példájáról egy jó telegramm számol be. Háboru esetén tudniillik kétféle telegrammokat kap az újság s mert képtelenség az, hogy meggyőződjék arról, hogy melyik mond, melyik közelíti meg az igazságot s melyik hazudik, közreadja mind a kétfélét. Az egyiket aggodalmaskodva, nagy fejesóválással, hogy: — ugyan, ugyan, lehetséges-e ez? — s a másikat szintén bizalmatlanul. Legutóbb az angol-boer háboru alkalmából volt részünk ebben a játékban. A boerok szörnyen verték az angolokat és csupa angol győzelemről szóló telegrammot kaptunk Londonból. Aztán megfordult a kocka, de azokban a telegrammokban még mindig a boerok győzelmeinek sorozatáról volt szó, amelyeket — Genfből kaptunk. Ebben a háboruban, ami most indult meg, a pétervári és a londoni telegrammok szintén egyformán gyanúsak. Anglia nem is csinál titkot abból, hogy Japánországgal szimpatizál, s Pétervár, nohát Pétervár még soha életében nem mondott igazat. A fiatal hadnagy dolgaról szóló telegramm azonban hitelesnek látszik. Pétervárról érkezett Londonba a *Daily Express* szerkesztőségébe s onnan indult el világgá. Hogy a felelősségnek ez a degradációja megtörtént s végül a tengernagy részéről egy sajátkezü revolverlövéllel elintéztetett, abban biztosak lehetünk. Az angol újságtudósító nem a fantáziájával dolgozik.

A világ nagyobbik fele azzal a móhó vágyakozással lesi ennek a háborunak a kimenetelét, hogy bárcsak akadna végre emberre a telhetetlen, erőszakos, hazug és mind ezideig büntetlenül perfid orosz birodalom. S pillanatnyilag talán nincs befolyással a háboru sorsára a barrieret körülállók ellenszenve vagy rokonszenve, azután azonban a végleges leszámolásnál szerep jut ennek is. Oroszországnak nagy érdeke volna az, hogy bármi módon szimpatiaikat ébreszsen föl maga iránt. Hogy legalább igyekezzék elfelejtetni a világgal azt, hogy az ő végtelen területén az embernek se becsé, se joga nincs. Hogy barom hull-e el, vagy muzsik, az csak annyiban nem mindegy, hogy a barom drágább. Mert a háboru, amiben magára van hagyatva s amiben talán nem is tulságosan törődik azgal, hogy mit szól a dolgaihoz a közvélemény, örökké nem tart. S amikor az bevégződött, elkövetkezik a sebek bekötözése, gyógyítása, a veszteségek pótlása, a kiépülés abból a nyavalyából, amibe beleesik a győző is, a vesztes féllel együtt. Akkor szükség lesz a világra. Azonban ez a fejbe puffantott fiatal tisztról szóló telegramm és az ehhez hasonló nem igen alkalmasak arra, hogy rokonszenvet teremtsenek körül a világban. Oroszország a maga emberanyagát tékozolja, de a veszteséget az emberiség érzi. S az emberiségnek egyszer majd eszébe juthat a revancho.

(Th)

Budapest, február 18.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 15-ikén uj előzetes nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldessük tovább.

— Gromon államtitkár a királynál. Bécsből jelentik, hogy a király ma délelőtti általános kihallgatást adott, amelyen Gromon Dezső honvédelmi államtitkár is fogadta.

— A hercegprimás állapota. Vaszary Kólos biboros hercegprimás állapota egyre javul. Fájdalmi megsejtések s az étvágya is visszalért. Még mindig sokan járnak a primási palotába. Ma ott voltak: gróf *Szechenyi* Gyula főlovászmester, báró *Hornig* Károly veszprémi püspök, gróf *Zichy* Nándor, *Márkus* József főpolgármester, dr. *Bitá* Dezső, *Timon* Akos, *Marcsali* Henrik, *Czigler* Győző egyetemi tanárok és még számosan.

— Ebéd a hadtestparancsnoknál. *Lobkowitz* Rudolf herceg tábornagy, vezénylő tábornok és herceg *Lobkowitz* Rudolfiné ma este ebédet adtak, melyre hivatalosok voltak: Gróf *Zichy* József, *Császka* György kalocsai érsek, báró *Máriássy* János altábornagy, báró *Podmaniczky* Frigyes, *Mallevik* Sándor, *Beniczky* Ferenc főispán, gróf *Teleki* Géza gróf *Karacsony* Jenő, *Szvetics* József és *Bihar* Ferenc altábornagyok, *Benráth* Géza, *Mohay* Sándor, *Makfalay* Géza és *Grus* Albert államtitkárak, *Ludvig* Gyula főrendiházi tag, *Halmos* János polgármester, Pápa Béla, *Schreiber* Viktor és *Kajka* Ignác vezérőrnagyok, *Hauskari* Sándor tábornok, hadbíró, báró *Fridt* Pál főispán, végül *Bássa*völgyi Gyula és *Matuska* Alajos alpolgármesterek.

— Egy kis garnizonból. A németországi *Spandauból* jelentik, hogy *Erdler* századost, az ottani szerkesztő-raktár parancsnokát felmentették a szolgálat alól és legközelebb a hadbírósgát előtt kell megjelennie, mert különböző szabálysértések vádja terheli. Ez az *Erdler* kapitány, mielőtt *Spandauba* helyezték át, a forbach-i szerkesztőszáloánál szolgált és egyik alakja *Bilse* hadnagy hírhedt regényének. A századost egy volt altiszt jelentette föl, aki irodájában működött és most Berlinben él. A följelentett századost csak nemrégiben rendjellel tüntették ki.

— *Natalia* királyné jótékonyága. *Belgrádból* táviratozza tudósítónk, hogy a *Beograds*ki *Novine* közlése szerint *Natalia* exkirályné a szerb népek fog a adományozni azt az összeget, amely *Sándor* király hagyatékából a hitellezők kielégítése után jannmarad. A királyné azonban ki fogja kötni, hogy az adomány jótékonyokéra fordítandó.

— *Bismarck* titkára — örült Berlinből táviratozzák, hogy dr. *Chrysan*der, a vaskancellár egykori titkára megbolyodott. *Chrysan*der, aki Hamburg közelében *Berge*dorfban orvosi gyakorlatot folytat a napokban cikket irt az ottani újságba és a többek közt a következő, hihetetlenül hangzó lefejezéssel állott elő:

A néhai vaskancellár egyszer lélig tréfiásan, lélig komolyan így szólt hozzám: Diplomáciai pályámon a legnagyobb botlásom a berlini kongresszus volt. Engednem kellett volna, hogy Anglia és Oroszország felfalják egymást, mint az a két oroszlán, amelyeknek csak a véres farkuk maradt a küsdötéren. Bizony akkor manapság több befolyásunk és nyugalomunk volna s nem tenyegte megne veszedelem. De én akkor olyan politikát csináltam, mint va ami városatyá.

Erre a cikkre másnap a *Leipziger Neueste Nachrichten*, amelynek berlini levelezője, dr. *Liman* éreken át meghítt viszonyban volt *Bismarck*kal, így válaszolt:

Dr. *Chrysan*der képtelen dolgokat tulajdonít a nagy kanellárnak. Fájdalom még csak cáfolni sem kell az egykori titkár cikkeit: amitől *Chrysan*der barátai féltek, bekövetkezett. *Chrysan*deren már régóta mutatkoztak az agylágyulás jelei s most elméje végképpen elborult.

— *Lakoma Saterényi* József tiszteletére. Abból az alkalmából, hogy *Saterényi* József miniszteri tanácsos ismét átvette a kereskedelmi és ipari ügyek vezetését, ma este a kereskedelmi minisztérium tisztviselői kara lényes bankettet rendezett a Hungária-szállóházban *Saterényi* tiszteletére. A lakomán mintegy százan vettek részt, köztük: *Czekelius* Aurél és *Biró* Tamás miniszteri tanácsosok, *Szári* János, *Téglássy* István, és *Hegyeshalmy* Lajos miniszteri osztálytanácsosok, *Magyar* Agoston ipari főfelügyelő és az újonnan alakított VII. ügyosztály egész tisztkara. A lakoma jó hangulatban sokáig elartott s az összes felszólalók mindannyian örömlének adtak kifejezést, hogy újra *Saterényi* került az ipari és kereskedelmi osztály élére.

— Jubiláló főreáliskola. A IV. kerületi közszégi főreáliskola 1905. január 18-ikán üli meg félévszázados jubileumát. Erre az alkalomra az intézet tanártestülete emlékkönyvet szándékozik kiadni, amelyben azoknak a volt tanítványoknak névsora is benne lesz, akik ma a közpályán működnek. A rendező-bizottság főlkéri az érdekelteket, hogy nevéket, társadalmi állásukat és az időt, amelyben a jubiláló intézetnek tanítványai voltak, a tervezett *Emlékkönyv*-szerkesztőjével, *Kiss* E. János tanárral (IV. Keáltanoda-utca 7. sz.) közöljék.

— Intenzívület. A pesti izraelita hitközség *Rombach*-utcai templomában a péntek esti istentisztelet további intézkedései 6 órák között kezdődik.

— *A Wagner-irány ellen.* A *Revue* című francia újságban *Camille Maclair*, aki egyike volt a legszenvedélyesebb Wagner imádóknak, *La fin du Wagnerisme*, című cikkében a wagnerizmust veszi éles bírálat alá. A wagnerizmusnak az irodalomra és zenére tett káros hatását csak a most láthatjuk, amikor egyrésztől felocsudtunk a nagy bámulatból, amelybe Wagner titáni megjelenése ejtett bennünket, másrésztől pedig tudomást vettünk új nagy zeneszerzőkről, akik a nagy germán hatása alól ki tudták vonni művészi egyéniségüket, s megmutatták, hogy Wagneren túl is van valami. *Bach* és *Beethoven* új utakat nyitottak a zenében, Wagner a maga kolosszus egyéniséggel elzárta ezeket az utakat. Új irányt tört igaz, de csak a maga számára. Azon az uton senki sem tudja őt követni. Új emberek azonban új utakon mentek előre, s Wagneret, tiszteletteljes távolsgában a hátuk mögött hagyták. Wagner műveinek nincsenek ablakai, melyek a világ minden része felé néznek. Azt Wagner alkotta Wagnernek és Németországnak. Ez egy elzár világ, amely a zene mesgyéjének közepén komoran emelkedik, míg *Bach* és *Beethoven* tágas nagy birodalmat nyitottak meg, amelynek levegője örökké tartó szent erővel van telítve. Wagner nekünk nagyon körülményes. Meghallgatjuk, de nemes igyekezetünket nem táplálhatjuk vele, mert csak utánozni lehet. Wagner immár a történelemé, s így megmondhatjuk, hogy a wagnerizmus nem a francia génius részére való esztétika.

— *Egy hős tábornok sremleke.* *Komáromból* jelentik: *Davidovits* Pál tábornagynak, a *Maria Terézia*-rend vitézének siremleket halála 90 éves évfordulóján nagy katonai egyházi ünnepséggel avatták fel *Komáromban*. *Davidovits*, *Komárom* egykori parancsnoka, a hétéves háboruban és a magyar-török hadjáratban, valamint a nemesi felkelésben volt részt. A siremlekvélatáson, mely a gör. kath. templomban ment végbe résztvettek *Frigyes* főherceg képviselőiben *Reznicek* Károly altábornagy vezetése alatt az egész helyőrség tisztikara, mintegy 200-an, *Sárlköz* Aurél főispán, *Antal* Gabor püspök, *Pulay* Géza kuriai bró, *Ghyczy* alispán, *Domány* polgármester, *Popovics* István, a *Thököly*anum igazgatója, a vármegye, a város és a törvényszék tisztikara s igen nagy közönség. A háláadó istentisztelet *Nedelkovic* esperes tartotta nagy papi segítséggel. A *Thököly*anum énekara s ép éneket adott elő s istentisztelet után beszentelték a templom udvarán felállított szép siremleket. *Reznicek* parancsnokló tábornok a *Maria Terézia*-rend nevében szép beszéddel átadta a siremleket az egyház gondozásába, mire dr. *Kristonovics* a hitközség nevében köszönetet mondott a szép ünnepségért.

— *Tanítók gyűlése.* A budapesti tanítóegyesület ma dé. után tartotta közgyűlését *Magyar* József elnökletével. Az előző jelentések után *Lederer* Abraham nyugalmazott iskolaigazgató olvasott fel az iskolai megfigyelésekről címmel. Felolvasásában azt ajánlja a tanítóknak, hogy több gondot fordítsanak a gyermekek megfigyelésére. Ezután *Witkovszky* Sándor főjegyző terjesztette elő az évi jelentést, amely az egyesület anyagi és erkölcsi gvarapodásáról számolt be. Ezután a magyar tanítók országos bizottsága által megküldött s a vidéki egyetemes tanítógyűlés elő terjesztendő kérdések előadásra következtek. Ezekre nézve *Bárdny* Zsigmond *Almásy* János, *Hesz* Árpád és *Hajós* Mihály terjesztettek elő javaslatokat, amelyeket elfogadott a közgyűlés. A többi tárgy a jövő közgyűlésre maradt.

— *A zálogházi uszora.* A *Magyar Közgazdasági Társaságban* *Kautz* Gyula v. b. t. t. elnöklete alatt ma felolvasó-ülés volt, amelyen *Vágó* József közgazdasági író, a budapesti kereskedelmi és iparkamara jegyzője a zálogházak államosításáról tartott előadást. A szociális fejlődés eleve nébe vág ez a magasívóju tanulmány, amelynek az okfejtése s a végső konkluziója egyaránt lekötötte a halgatóság érdeklődését. A közönség sorában jelenvolt *Ghicy* Kálmán, *Halász* Sándor, *Hegyeshalmy* Lajos, *Hegedűs* Loránt, *Navrát*l Akos, *Fritz* Péter, *Wolner* Pál, *Schwartz* Lajos és közgazdasági életünknek még számos előkelősége.

Előadó széleskörű statisztikai anyaggal kimutatja, hogy a kézilázokokra való kölcsönnyújtás nem való a magánvállalkozás kezébe. Mert szociálpolitikai szempontból méltányos kamattal mellett a zálogházak tönkremennek, fennállani pedig csak a királyi zálogház közvetítői és a budapesti takarékpénztár országos zálogkölcsön-részvénytársaság zálogházi képek, amelyek 1906%-os illetve 90%-ig terjedő kölcsönőndjákat szednek a legkisebb értékű tárgyakat elzálogosító legszegényebb emberektől. Azt javasolja végül *Vágó*, hogy az a királyi zálogház létesítsen a főváros minden kerületében 1-2 főzálogházat s később teressze ki működését a vidék főbb géopontaira is. A hozzá szükséges pénzt pedig szereze be 4 1/2%-os kamatozású pénztári jegyek kibocsátásával, amelyekbe az állam a pénztári készleteit, a postatakarékpénztár pedig a betéteit helyezhetné el gyűmlösőben.

— Az előadást, amely 1 óra hosszat tartott, az előkelő közönség mindvégig érdeklődéssel halgatta s végül tapsokkal honorálta az előadó rendkívüli érdekes fejtegetéseit, amelyekért *Kautz* Gyula elnök meleg

szavakkal mondott köszönetet a Közgazdasági Társaság nevében.

— *Hairié Ben-Aiad* hercegnő. Vasárnap felolvasó-körutat kezd meg Bécsben ez a török hercegnő, akiről már volt egy ízben szó, s aki már csak azért is nevezetes, mert az egyetlen török nő, aki ez idő szerint a nyilvánosság előtt fellép. *Hairié Ben-Aiad* hercegnő Ausztria és Németország nagyobb városaiban fog előadásokat tartani a török nő életéről és egzisztenciájáról. A bécsi női klubban lesz az első ilyen előadás, amely iránt azért is nagy az érdeklődés, mert a hercegnő a keleti női mozgalomnak az élén áll. A török nő nyomorúsága és elárendelt helyzete a háreméletben lesz előadásának közlebbi tárgya. Maga a hercegnő is sok megpróbáltatáson és szenvedésen ment már át. *Leány* *Mahmud* *Ben-Aid* tiszvis basának, III. *Napoleon* idejében Párisban jól ismert diplomatanak, aki mint tiszvis követ a császár különböző barátságával dicsekedhetett. Tizenkét éves korában a hercegnő férjhezment az irodalmi működéseről ismeretes *Ali Noury* béhez, aki akkoriban csak szerény alkonzult volt a Kaukázusban. A következő évben elkísérte férjét Szerbiába onnan a Krimbe s végül néhány esztendőit Konstantinápolyban töltötte, ahol *Ali Noury* bég a külföldi sajtó feügyelője lett. Itt érte váraulanul az a hír, hogy férjét, aki akkoriban *Rotterdam*ban tartózkodott, elítélték. Mikor erről értesült, rögtön tisztában volt azzal, hogy *Ali Noury* bég a mostani uralom alatt nem kerülhet vissza *Törökországba*, azért elhatározta hogy utána megy. Csak hogy ez nem ment olyan könnyen. A szulán kémei mindenütt a nyomában voltak és a lakását is szigorúan ellenőrizték. De ravaszkodva mégis csak eljuthatott gyermekeivel egy francia gőzhajóra. Athénben találkozt az urával, s onnan együtt utaztak *Angolországba*, később *Svédországba* és *Dániába* ahol egyelőre *Kopenhágában* telepedtek le. Itt ugy *Ali Noury* bég, mint a hercegnő serény irodalmi munkásságot folytat. A bég memoárjait írja, amelyek ószszel jelennek meg, amelyek bizonyára nem lesznek túlságosan tartózkodók a *Yildiz*-kiosk titkainak a lelepezésében, *Hairié Ben-Aid* hercegnő pedig a török nők életéről ír nagyobb művet.

— *Mulatságból gyász.* A szatmármegyei *Fény* községben, mint *Szatmárnórl* jelentik, megindító szerencsétlenség történt. A falubeli sváb lakosság farsangi mulatságot rendezett, amelyen a falu sváb legényei női ruhában, a lányok pedig férfiruhában voltak. Hangos jökevél mulatott a társaság és egy *Irsai* nevű jómódu sváb legény egy régi pisztolyt illesztgette a mulatókat. *Irsai* a pisztolyt ráfogta *Fischer* Margitra, tréfiás hangon lelovással fenyegetve a leányt. A következő pillanatban elsült a fegyver s a szép fiatal leány hangos sikoltással éleletlenül rogyott össze. A pisztoly golyója megölte. *Irsait* letartóztatták s a szatmári ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt megindította ellene az eljárást.

— *Uj amerikai bélyeg.* Az *Egysült-Államok* kormánya az idei *saint-louisi* kiállítás alkalmával új bélyeget bocsát forgalomba. Az új bélyeg akkora lesz, mint aminő a *chicagói* kiállítás idején került forgalomba; színe olyan, mint a mostani egyenlő értékű amerikai bélyegeké. Az egycentes új bélyegen *Livingston* Róbert a kétesen *Jefferson*, a háromcentesen *Monroe*, az ötcentesen *Mac Kinley* arcképe lesz. A tizencentes bélyegen a Franciaországtól száz évvel ezelőtti vásárolt földterület képe lesz látható.

— *Hazasság.* *Chirke* Vilmos pénzügyi számtiszt eljegyezte *Pokomándy* Erzsébet kisasszonyt, *Nagykárolyban*.

Tanay Béla eljegyezte *Kapus* Blanka kisasszonyt. *Penitsek* Vilmos veszprémi kávéés eljegyezte *Arnstein* Karolina kisasszonyt. *Arnstein* Jakob vendéglős leányát. *Érd-Hanzsádban*.

Biró Dezső Újvidékről kedden, folyó hó 28-án délelőtti 10 órák esküszik örök hűségét *Sági* Esztrike kisasszonynak, *Moórótt*.

— *A sorozás.* Minthogy a fősorozás a néhány héttel ezelőtti megállapított tervezet szerint megtartható nem volt, a honvédelmi miniszter most újabb két működési terv összeállítását rendelte el. Az egyik tervezet szerint a fősorozás március 21-től április 30-ikáig, a másik szerint április 6-tól május hó 10-ig tartatnék meg.

— *Lefokozott főhadnagy.* *Berlinből* táviratozzák: Az első testőr-hadosztály katonai bírósága *Müller* főhadnagyot, aki az afrikai csapatoknál szolgált, váltóhamisítás miatt *lefokozásra* és egyévi *váfogságra* ítélte. *Müller* egy közteljes és egy gyáros nevére váltókat hamisított kilencszer márká erejéig.

— *Halálósás.* *Kain* Arthur rendőrtisztviselőt ma dé. után temették nagy részvét mellett a *Lillom*-utca 41. számú gyászházban. A temetésen megjelentek a rendőrtisztviselők nagy számmal és nagy közönség. A temetés a kerepesi-úti temetőben ment végbe.

Özvegy *Zsedényi* Józsefiné, sületett *Ivanovics* *Lujza* ma buszonhatéves korában meghalt *Budapestben*. Az elhunytban *Zsedényi* *Bela* miniszteri osztálytanácsos sógoránóját gyászolja.

— **Elkészt menasszonyi ruha.** Nagy zavart okozott Alice Albany hercegnő és Teak Sándor herceg múlt héten tartott esküvőjén a menasszonyi ruha. A walesi hercegnő London legelső szabójánál, pompás menasszonyi ruhát rendelt jövedéleli sógorója számára, de a ruha egy fatális tévedés folytán nem érkezett meg a kellő időben. Az esküvő ideje mindjárt közeledett — táviratoztak, telefonoztak, de mindhiába, a ruha csak nem jött meg. Végül azután kiült, hogy az volt a hiba, hogy a szabó elvettette a címet és a helyett, hogy Frogmose House, Berkshires iri volna, Frogmose Hall, Herfordshire-be címezte a keletgyűt. Mít volt mit tenni, azonnal gyors stáféta küldtek oda. A stáféta külön vonatot kért, de a véletlen úgy hozta magával, hogy egyetlen egy lokomotív sem volt kéznél. Hiába volt minden ígéret és fenyegetőzés, nem tehetett egyebet, mint hogy bevárta a legközelebbi rendes vonatot, mely a rendes vonatok sajátos lassuságával a gyors stáféta kimondhatatlan kinszenvedésével közepette végre berobogott King-Crossba, éppen abban az időben, amidőn a program szerint a fejedelmi vendégek összejűltek a windsori kastélyban, hogy a Szent György-templomba kísérjék az új párt, ahol az egyházi esküvő volt tartandó. A néhez skatulyákat cipelő stáféta eszevesztett gyorsasággal ült egy kocsiába és a kocsit még eszevesztettebb gyorsasággal száguldott a paddingtoni pályaudvarhoz, ahol már várta őt a különvonat, mely a lehető legnagyobb sebességgel robogott vele Windsorbába. A vonat még jóformán meg sem állt, a stáféta már a peronra hajigálta a skatulyákat és egy szempillantás alatt már bent is ült az udvari hintóban, melyet a lovak az ostor folytonos biztatása mellett örült sebességgel röptettek a kastélyhoz. A stáféta líhegre rohan az oly nehezen váró menasszonyi ruhával a hercegnő lakosztálya felé, de ott a komorna azzal fogadta, hogy: *Már késő!* A hercegnő alig két perccel előbb más ruhában ment az esküvőre és egy félóra múlva a hercegi pár mint lért és feleség lett vissza a templomból. A legérdekesebb a dologban az, hogy a lapok másnap valóságos díshimnusz zergék a walesi hercegnő ajándékozta menasszonyi ruha csodás szépségéről.

— **Dadogó vizsgálat.** A fővárosi Solt Lajos tanítóval kerületünkint hathezes tanítályomat tartat az elemi iskolák dadogó és egyéb beszédhibáiban szenvedő tanulóinak számára. A VII. kerületi nyár-utcai elemi iskolában a tanítályom sikeres vizsgálatát végződteti. U tanítályom kezdődik ezen a héten a VIII. ker. Práter-utcai elemi iskolában, felnöttek számára pedig a Báthory-utca 20. szám alatt. Felvétel: naponta 12-1-ig és 5-8 óráig.

— **Háboru hadüzenet nélkül.** Oroszország és természetesen Franciaország is szeméret veti a japán kormányra, hogy hadüzenet nélkül kezdte meg a háborút. Pedig Japán nem tett mást, mint utánozta az európai államokat. 170 év alatt, 1700-tól 1870-ig százhatvanszor történt, hogy Európában hadüzenet nélkül ütték ki háború és csak tízszor előzte meg hadüzenet az ellenségeskedés megkezdését. Ezek az adatok Maurice hadtörténeti művéből valók, amely husz év előtt jelent meg az angol kormány megbízásából. Az angol írt negyvenegy olyan esetet sorol fel, amelyekben civilizált államok a népjog megsértésével hirtelen támadtak meg ellenséget, hogy a meglepetés előnyeit biztosítsák maguknak. Így tett Nagy Frigyes is, aki 1740-ben betört Sziléziába, 18-6-ban Anglia és Oroszország közös erővel, hadüzenet nélkül támadták meg Törökországot; 1866-ban a porosz seregek váratlanul ársztották el Szászországot, Holstein és Hannover. Tizenkét olyan esetet ismer a hadtörténelem, amikor azért kezdtek meg az államok az ellenségeskedést a háboru megizénése előtt mert a támadó felek az utolsó pillanatig halasztották a hadüzenet elküldését, hogy a felelősséget az ellenfélre hárítsák. Ilyen volt az osztrák és a nápolyi seregek hadviselése Franciaország ellen 1793-ban és az oroszok 1828-ban Törökország ellen. Tízszor történt, hogy a támadó ország azért mulasztotta el a hadüzenetet, hogy megelőzze az ellenfél harcokésztségét; ezt adta okul Byng tengernagy, aki 1718-ban a spanyol flottát Passaro mellett meglepte és megsemmisítette. Ugyanezért tört be hirtelen Nagy Frigyes 1766-ban Szászországba és az angolok is ezért lövöldöztek Kopenhágot 1800-ban. Volt rá eset, még pedig tizenkettő, hogy hadvezérek és tengernagyok tévedésből és hibázva megkezdtek az ellenségeskedést a nélkül, hogy kormányukat előzetesen értesítették volna; némelyikük saját felelősségére tette. de akárhányszor utasításuk volt rá, hogy a kedvező alkalmat meg kell ragadniuk, még ha meg is sértik a népjogot. Így kezdődött a naverinói csata 1827-ben, amikor az egyesült francia-angol-orosz flotta megverte a török-egyiptomi hajóhadat. I. Péter cár 1800-ban kérész angol hajót, amelyek orosz kikötőkben horgonyoztak, elkobozott, legénységüket fogságra vette, mert az angolok elragadták Franciaországtól Malta szigetét. Az angol író

felsorol olyan háborukat is, amelyeknek folyamán a harcoló felek meg sem szakították a diplomáciai viszonyt. Példa rá a dettingeni ütközet 1748-ban, amelyben az angolok legyőzték a francia sereget. Az angol és a francia nagykövetelek nem hagyták el Páris, illetve London, mert hivatalosan béke volt a két hadviselő állam között. Tehát a japánok váratlan támadása Port-Arthur előtt éppenséggel nem példátlan a hadtörténelemben.

— **Ünnepek.** A főváros III. kerületének tásardalma ma meleg ünneplésben részesítette dr. Bencez Benőt, a kerület érdemes előjáróját, abból az alkalomból, hogy a pápa a *Pro ecclesia et pontifice* rendjel lovagkeresztjével tüntette ki. A kitüntető előjáró tiszteletére a Korona-vigadó diszterében ünnepi bankettet rendeztek, amelyen a kerület polgárságának előkelősége vallaskülönbség nélkül vett részt, általános rokonszenvvel adózván a kerület hivatali vezérének, akit humánus érzése s hazafias lelkiismerete irányít a közelet terén kifejtett munkásságában. A lakoma során dr. Pezger Ignác tanácsjegyző magvas felkőszöntő keretében tolmácsolta az előjáróság tisztakarán üdvözlőjét. Szabó József és Beneke Sándor a kerület tásardalma nevében nyilvánították szerencsekívánatukat, nagy hatást kelte beszédükben. *Másáros* Samuél evangélikus reiformátus lelkész mély érzéssel köszöntötte tel az ünnepeit családát. Dr. Mittelman Bernát magvas beszédében Bencez Benő polgári érdemeit méltatta, *Szentgyörgyi* Imre ró. kath. káplán közteszéssel fogadott pohárkőszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy az egyház ez ünnepen vallaskülönbség nélkül vesz részt a kerület polgársága. *Saó* Sándor és *Gyulányi* Adolf igazgatók őszinte szimpátiával köszöntötték fel az ünnepeket, mire dr. Bencez Benő emelkedett szólásra. A tásárság lelkes tapsai között adott kitéjezt annak, hogy a polgárság testvéries őszhangja tölti el a legnagyobb örömmel, egész élete célja, ugymond, az volt, hogy mint egyháznak hű fia szíve egész szeretetével szolgálja hazáját, a pápai érdemrendet az egyetemes embereszereteti szimbólumaként fogja szíven viselni. *Szentgyörgyi* Imre római katolikus káplán a kerület országgyűlési képviselőjét *Véssz* Józsefet éltei, aki, mőta a kerület mandátumát bírja, azzal a keresztényi érényvel ékeskedik, hogy ellenfeleit is szeretetével foglalta; leléje fordul a közbizalom s a rajongó elismerés hazafias hevülete iránt amely publicisztikai munkásságán végigvonul. *Véssz* József örömmel konstátálja válaszában, hogy Bencez Benőnek egyháza iránt való hűsége szerencsés kiegészítést talált rendületlen hazafiságában és nemes humanizmusában. Három érény összpontosul tehát benne, aki a szó szoros értelmében előjáró, csakugyan előjár a legnemesebb példa adásában. *Patolai* Rezső, a III. kerület osztalán nyagrabeviseléséről és meleg rokonszenvű biztositója az előjárót. A lelkes hangulatban leolyt ünneppéget az óbudai dalkoszoru hazafias dalok művészi előadásával fűszerezte.

— **Házasság és orvosi bizonyítvány.** Az amerikai *Jowa* állam házassági tilalmakat szándékozik meghonosítani. Alakult is egy tásárság az örökölhető betegségek elnyomására, s a faj degeneráció meggátolására. A tásárság alapszabályának egyik pontja — melyet törvényes erőre szeretnének emelni — azt követeli, hogy a házasodni akaró párokat az esküvő előtt gondos orvosi vizsgálatnak vessék alá. Azokat pedig akiket a vizsgálat alkalmatlannak tart arra, hogy egészséges utódokkal ajándékozzák meg az államot, tiltják el a házasságtól. Az Egyesült Államok eg: néhány kis államában van már ilyen törvény, de nem sokra mennek vele, mert a szerelmek igen könnyen kijátszszák. Tudniillik esküvőjüket olyan államban tartják meg, amelyben nem áll utjukban a házassági tilalom. Nagyanb fenyegeti azonban őket az a veszély, hogy lassosokán általános lesz a tilalmi törvény, s akkor már nagyobb apparátust követel majd a paragrafus szigora elől való szökés.

— **Mulatság.** A *Jőzevárosi Közjótékonsági Egyesület* március 5-én hangversenyvel egybekötött balt ad az Urútiában. A koncerten előképen mutatják be a Jőzevárosi előkelő hölgyei a régi pesti vásárt. Az előkép után humoros diszgyűlés lesz. Jegyek az estére a jőzevárosi előjáróságnál kaphatók. — *A Jőbarátok Asztaltásársága* 20-án táncmulatságot rendez az óbudai Koronavendéglőben.

— **Megtámadott ügyvéd.** *Eszék*ről táviratoznak: Dr. Schwarz Albert szávabrodí ügyvédet tegnap midőn a bíróság épületéből távozott, *Jugovics* Ferenc öpész orozva meg ámadta és lején súlyosan megsebesítette. A merénylőt letartóztatták *Jugovics* boszúból követte el tettét, mert egy becsületesérisi perben, amelyben az ügyvéd ellen volt, nénapj tegháza itették.

— **A Pesti könyvnyomda részvénytásárság** ma tartotta évi rendes közgyűlést *Kalk* Zsigmond elnökléte alatt. Az előter esztett igazgatósági jelentés felemlíti, hogy a szomorú gazdasági viszonyok közt sen szűnt meg az igazgatóság az iparteplet folyton javítani s a modern kor igényeinek megieelőle újításokkal leviszere. A tiszta nyereség az üzleti költéségek leviszere után 119 750 koronát tesz. Az 500 fontos részvények után kamat- és felüliszteleként 160 korona ával 70.660 koronát fizetnek ki. A felmentések megadása után a választásokat ejtették meg.

— **Véres tüntetés Rómából** jelentik, hogy huszág kedden *Tranban*, a Piazza Armorinán a szocialisták nagy tüntetést rendeztek. A rendőrség a katonaságot hívta segítségül, amely kénytelen volt a nép közé lőni. Kilenc ember megsebesült, kettő pedig meghalt. Több tüntetőt letartóztattak.

— **Maróczy győzelme.** *Monte-Carló*ból táviratozzák: A tizedik torduívál bevégződött ma a montecarlói 4. sakkverseny, amely újabb babért szerzett *Maróczy*nak, a világhírű magyar mesternek. A kilencedik fordulót után *Maróczy* és *Marshall*, a szenális angol mester 6½ egységgel állottak elsősorban és e két mester küzdött ma az elsőseget. *Maróczy*nak ismeretes kitartó és következetes játékvál sikerült erős ellenfelet megvernie és így 7½ egységgel 5 nyerte el az 5000 frankos díjat és a vándordíjat. Második a bécsi *Schlechter* 7 egységgel, harmadik *Marshall* lett.

— **Szocialista-zendülés.** A bácsmegeyi *Szonta* községben veszedelmes zavargás támadt *Mátkovics* Béla fősolgabíró gyűlésbeültő végzése következtében. Mintegy háromezer szocialista összejűlt a fősolgabíróhivatala előtt, hogy a népgyűlést betiltó végzést vonja vissza. Míkor ezt a kívanságot a fősolgabíró megtagadta, arra kérték, hogy engedje meg nekik, hogy legább érekezetet tarhassanak *Jaksits* Toma pártvezér házánál. A solgabíró ezt is megtagadta, mire kitört a tömeg békélenkedése. A csendőrs teljes számban kivonult a tömeg ellen. *Horváth* Ferenc címzetes őrsvezető oszlásra szólította föl a zajongókat ezek azonban botokkal és kövekkel támadtak a csendőrökre, akik közül *Horváthot* megsebesítettek. *Lutkity* Elek csendőrnek pedig a szuronyát görbitették el. *Erre* Horváth őrsvezető a legyereket használta, mire a tömeg hátrálni kezdett. Közben a fősolgabíró, községi bíró és jegyző lakásainak ablakait verték be. A rend csak késő éjjel állt helyre, míkor *Zomborból* egy század katonaság érkezett *Szontára*. A vizsgálat megindult s eddig is többeket tartóztattak le a felbűtők közül.

— **A rádium az orvostudományban.** A rádium tudvalevőleg erősen ható sugarakat bocsát ki magából szakadatlanul, s a mellett sem át nem alakul, sem sulyából nem veszt. Hanem drága is aztán nagyon, egy, hogy lehetetlenül csekély mennyiséggel kell elérni azokat az eredményeket, amelyekre semmi sem olyan alkalmas, mint a rádium. Pedig utóbb már arra is rájöttek, hogy a rádiumnak nagy fontossága van az orvostudományban, s bizonyos *bőrbetegségek*nél, különösen a lupusznál, továbbá a bőrráknál és csaknem minden olyan bajnál, amelyet Röntgen-sugarakkal kezeltek eddig, igen hatásosnak bizonyult. Éleinte egy bécsi kórházban a kísérletekhez néhány milligramm rádiumot használtak egy pépből és parafinpapirosh készült tokocskában s így helyezték el a meggyógyítandó bőrbetegre. Lapos ebonit-vagy réztozkoskát is alkalmaztak, amelyet flastrompapirossal a bőrhöz is lehetet erősíteni. Ez az eljárás azonban tökéletlen volt, most már olyan készüléket használnak, amely lehetővé teszi, hogy a csekély mennyiségű rádium aránylag nagy bőrfelületet sugározhasson be. E végből a rádiumot porrá zuzták és lakkal egyenetesen keverték. Ezt a keveréket két nagyon vékony kemény gummilemez között szétterítették és ezekhez a lemezekhez kényelmes fogantyút illesztettek. Olyan az egész, mint valami *bégyező*, s ugy is bánnak vele. A gyógyítandó bőrfelülethez aztán gyöngyöden rászorítják és rajta tartják. Három-négy peronyi „bégyezés” után csak körülbelül husz óra múlva mutatkozik a hatás. A sugárzásnak kitett bőrfelület *halványbőrös* szint kap. Ha négy-öt perig tart a sugárzás, akkor a második, vagy harmadik hét folyamán a pihezsziak kibulnak, tíz-tizenöt peronyi hatás következtében két-három hét múlva élénk bőrgyulladás támad, hólyagosodás áll be, még erősebb sugározásra a negyedik, vagy ötödik héten kisebb-nagyobb daganatok fejlődnek, amelyek aztán eltekegyesednek. Természetesen a sugározásnak meg van a maga skálája. A sugarakat épp úgy kell bizonyos adagokban alkalmazni, mint más orvosságot. Alkamas ellenőrző óra van kapcsolatban a rádium bégyezővel s ha a kellő számu percek leteltek, azt az óra ütessel jelzi. Természetesen az egészséges bőrkörnyéket a sugaraktól megvédi és pedig fémlémezekkel, amelyek a rádium sugarakat csaknem teljesen abszorbeálják, s általában megvan annak a módja hogy a többszöri „bégyezés”-sel minden egyes része a beteg bőrfelületnek éppen csak annyi sugárhoz jusson, amennyire szükség van. Persze az ilyen lapos bégyezővel csak sima bőrfelületen lehet operálni, elrejtett, vagy nem sima, vagy csavarodott bőrfelülethez, a száj belső üregéhez, az orrhoz, a fülhöz, a torokhoz más készülék van. Hajlékony nyílel elátott gummigömböcske ez, amely radiumlakkal van bevonva s ennek a gömböcskének vagy az egész leülete használható, vagy ha az egésze nincsen szükség, akkor a főlőslőges részt lémezekkel lehet hatástalanítani. A rádium hátsa a betegnek nem mutatkozik lá dalmasnak.

— **Az elvesztett nyakak.** Egy pár lá minap szenzációs tornában írta meg, hogy báró *Révay* Simonné 16.000 koronát érő nyakláncát e hó 16-én éjszaka a Park-klubban ellopták s az a rendőrség

közebejöttével megkerült. A rendőri sajtóiroda ma hivatalosan közli, hogy a báróné a nyakéket abban a bérkosiban vesztette el, amelyen a Park-klubból hazament s az ékszer a kocsi alá a rendőrségnek.

— **A hadszállító vasuton.** John Foster Fraser, a *The Real Siberia* című könyv angol szerzője érdekes írja le utazását a transz-sibériai vasuton, amelyen olyan tömegesen utaznak jó idő óta Korea felé az orosz katonák. A hataser mértőld hosszú vonallal, amely eredetileg ezerhat száz millió koronába került, de a javításokra még négyszáz milliót követelt, nem ragyogtatták valami nagyon leleményességüket a mérnökök. Egy-egy halom közelében fölkört ír le a pálya. „Moszkva és Irkutsk között”, írja Fraser, „még megborotválkoztam reggelenkint, de a nagy Bajkál-tó felé a kocsik egyik végéből a másikra dobott a vonat”. A rendes személyszállítást most becsüztették. Az elsőosztályú kék, a másodosztályú sárga, a harmadosztályú zöld és a negyedosztályú szürke kocsik most mind tömve vannak orosz katonákkal, akik Mandzsuria igyekeznek. Szibéria, amely nyáron virágostert, most hóvidék. A hideg — 32o Reamur. A folyton erős szél olyan, mintha ezer tü szurkálná az ember arcát. Az elhagyott világban a városok száz mértőldnyire fekszenek egymástól, gyakran hat-hét mértőldnyire az állomástól... A muszka csapatokkal utaztam. Illedelmesebb és barátságosabb emberekre aligha találók. Ha megállunk, szívosen lementünk a pályatestre s harmonikaszóra énekeltek és táncoltak. Minden állomásnak, akár nagy, akár kicsiny, megvan a maga ékezője, összefoglalja az ember szívesen tér be, ambar a legtöbbje tulusztóan meleg s nem éppen étvágygerjesztő illatokkal van tele. A vonaton sok vodkát isznak, a tiszték kártyáznak, a pobarat színlülig meglóttik. A *Bajkál-tó* most be van lagyva, szánonok járnak rajta. A jégveres öblöpköz jelzik az utat, s nyolcmértőldenkint állomások vannak, ahol élelmiszert lehet kapni. Reggel a katonák teát kaptek a kenyérről; dében *borscsot* (levéslele vörösrépából egy darab hussal), este újra teát fekete kenyérről. A téli és nyári ruha között csak egy bó felsőköpeny a különbség, amely éjjel takaró. B. g. avessenszektől néhány mértőldnyire elhagyott városra akadunk. Egész utcák új házsorokkal, nagy kaszárnyakkal, de sehol egyetlen ember. Istállók ezer meg ezer ló számára, de sehol egyetlen állat; nagy katonai konyhák, de sehol egy osipetnyű ételszag. Táborhely volt ez az oroszok számára a japán háboru esetére, amelyet már öt-hat évvel ezelőtt *elkerülhetetlen*-nek tartottak. A *Port Arthur* felé vezető vasut Kitaiiski-Naskesdnél szakad el a transz-sibériai vasutól. Ez a kis állomás „Kína kapu”-ja. A transzmandzsuriai vasut valamivel jobb a szibériainál, de az utazás lassu. Az ország nem vonzó. Ha nem győtri az embert a keserves hideg, akkor, a nyáron a Gobi sivatag felkavart homokja alkalmatlan szörnyen. Nyomorúságos falvak és apró városkák vannak csak itt-ott, de mongol vagy mandsu falvak nincsenek, mert a benszüllötteket két oldalt legálább tizenyole mértőldnyire zavarták el a pályától. Ez óvintézkedés volt háboru esetére, hogy a mandusk szét ne robbanthassák a vasutat. Kozák-állomások vigyáznak arra, hogy kínai rablók ne osinálhassanak kárt. Ezek a tébarb kozákok marcona arok. Hosszuszőrű báránybőr-sapkák és bundájuk még vadabbnak mutatják őket. De én ott életem közöttük, a udtam táborúzeik melegénél, oda mentem hozzájuk esténként, amikor a levelesüket készítették, és sehol náluk barátságosabb emberek nem találtam.

— **A főnyeremény-szerző-banda.** Egy bécsi kereskedő értékpapiraik revidálása közben ráöt arra, hogy egy szerb sorsjegyet, mely már hosszú idő óta van birtokában, évekket ezelőtt 75.000 frank nyereséggel kihúzták. Felkért tehát egy *Russo* nevű belgrádi kereskedőt, hogy hajtsa be a pénzt. Russo utána is járt a dolognak de a szerb pénzügyminisztérium részéről kijelentették neki, hogy egy Amerikában élő *Pavlovics* nevű szerb, mintegy négy hónap előtt a megsemmisítést kérte a sorsjegyet, azon a címen, hogy a szóban forgó sorsjegyet, mely az ő tulajdonát képezte, — elvesztette. A bécsi kereskedő bebizonyította, hogy nyolo éve megszakítás nélkül az ő tulajdona a sorsjegy és személyesen is lement az Belgrádba és e közben rájöttek, hogy ez a *Pavlovics* a fentemlített címen még négy sorsjegy megsemmisítését kérte. A szerb kormány nem tehet egyebet, minthogy felszólítja *Pavlovicsot*, hogy igazolja tulajdonját, amit ez természetesen b. ajosan fog megtehetni. Eppen néhány hét előtt fizettek ki ily módon 100 000 frank nyereséget egy ugyan- csak Amerikában lakó szerbnek. A most lemerült eset miatt a kormány nagyon sajnálja, hogy a bécsi kereskedő nem érdeklődött hamarabb sorsjegye iránt mert nem tartják kizártnak, hogy ez a nyeremény is ez ezen az eddig szokatlan, de kétségkívül fortélyos uton avatlatlan kézbe jutott. Miközben utánaírták a

dolognak, rájöttek, hogy Amerikában egy jól szervezett banda foglalkosik aszal, hogy kiírják a fel nem vett nyerő sorsjegyek jegyzékét és aztán nemzetiség szerint meglégnak egy ugyanolyan nemzetiségi tagot, hogy kérje a sorsjegy megsemmisítését. Ezen az uton aztán a legokosabb kooakazat nélkül óriási summákat harósolhatnak össze csak Törökországban 4000 olyan sorsjegy van, melyeket köpülbelül 3/4 millió frank nyereséggel kihúztak, de tulajdonosaik nem jelentkeztek. Ilyenajta család évekket ezelőtt Bécsben is megkísérelt egy ugyan- csak Amerikában élő egyén, de gyantussá tette magát azal, hogy egyszerre vagy husz sorsjegy megsemmisítését kérte; az illetékes hatóságok a tulajdonjog igazolását kérték, de az illető erre a felszólításra már nem is válaszolt.

— **A Danáról.** A Duna az összes mellékfolyókkal együtt rohamosan árad. A Duna már 298 centiméteren áll. Tegnap óta ismét 11 centimétert áradt a víz.

— **Gyilkos merénylet egy aljarásbíró ellen.** *Maros-Illyen Farkas* Sándor aljarásbíró ellen *Pehel* Irimie guraszadai oláh paraszt gyilkos merényletet követelt el, mivel a bíró a tárgyaláson igazságtalan követelésével a paraszot elutasította. Mikor a bíró a hivatalból hazajegyeztet, *Pehel* rátamadt, hosszú konyhakést rántott elő csizmájából és feléje szurt. *Farkas* félreugrott, mire a paraszt a második szurásra emelte kezét a gyomor irányában. A megtámadott bíró megragadta *Pehel* kezét, a kés a vastag téli kabátot átszúrta és kissé a testet is megsejtette. Az után járó-kelők a dühöngő paraszot legyerezték és a csendőrség a dévai ügyészségnek adta át.

— **Elgázolás.** Ma este 7 órakor a Rákóczi-tér és József-körut sarkán a városi villamos vasut egyik kocsija elgázolta *Jesovits* Kornélia fiatal urilányt. A fejen sérüléseket szenvedett. A mentők vitték be az üllői-uti klinikára.

— **Rendőri hírek.** *Szilás* Iszó kereskedő akit a csendőrség sikkeszása miatt keressék, maga je jelentkezett a vizsgálóbírónál. — A rendőrség learóztatta *Guttmann* Jenő kereskedősegédét, aki lakáskeresés ürügye alatt tömerek lopást követelt el. — *Szatmári* Gáspár napzsámra a napokban elittt a Vsegrádi-utca 118. számú lakásáról, *Gabányi* Ferenc bivaltnak felesége, *Fejér* Róza pedig az Országház-utca 18. sz. lakásáról.

(x) **Gazdák, ha nagy terméses akarnak jutni, Mauthner-telje magvakat vesznek.** Idei főárjegyzéké, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner* *udán* és a *kir. udvari magkereskedése* Budapesten Rottenbiller-utca 38. sz., mindenkinek kívánatra ingyen, készséggel megküldi.

(x) **A Zoltán-féle csukamáj-olaj** tápereje nagy, könnyen emészthető, kellemetlen szaga, ize nincs. Üvege 2 korona. Zoltán-gyógytárában, Budapest, V., Szabadság-tér.

(x) **Dr. Kovacs közpasztyája** három nap alatt minden kezét gyógyde és leherré varázsol. Egy tégely 1-20 K. Főraktár: Dr. Kovacs gyógytára, Budapest Gyár-utca 17.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Dalmácia.** Ma mutatták be az *Urania* Színházban dr. *Havass* Rezső *Dalmácia* című darabját. A szerző, aki a tudós gazdag készségével és az agitator lelkesedésével terjeszti *Dalmácia* visszacsatolásának eszméjét, ezutal egy háromfelvonásos darabot választott a propaganda keretéül. Mozgalmas, igaz történelmi levegőjű dalmát-magyar emlékeket tükrözlet éienk Magyarország lénykorából, majd a dalmát népeletet, természeti szépségeket és egyéb nevezetéseket e'eventni meg szines. bangulatos azérdeklődést mindvégig ében tartó előadásban. A tudományos színház a darab e'ekelő kvalitásait teljes apparátussal támogatja. Hű fénykép-ölvételek, karakterisztikus mozgóképek tarka változatosságban teszik személhetővé a darab érdekesnél érdekesebb momentumait. A közönség gyönyörűséggel merült el az előadás szépségeiben és sokszor a lámpák elé tapsolta a szerzőt, aki maga olvasta föl a nagyszerű udjónságot.

— **A Népszínház igazgatója** a jelenti, hogy a maga részéről szintén pórt indított *Küry Klára* kiasszony ellen, ügyvéd e dr. *Roth* Miksa utján — amint mondja — „szerződészegése o. lytan esedékesé vált kötbérért, továbbá a lemondás folytán a Népszínháznak okozott károk megtérítéséért, s ezen e'ül az igazgató tulajdonát képező s több ezer koronát érő jelmezeknek jótalan visszatartásáért. *Küry Klára* az öt megillető járandóságát a Népszínház pénztárától az utolsó fillérig felvette és szerződészegése után február 16-án esedékesé vált 13 napi illetménye fölött a bíróság fog dönteni.”

Ennek a kis kommunikének egyebeken kívül megvan az a pikáns részlete, hogy ugyanannak a mondának a végén, amelyben az állítódik, hogy a

művész a Népszínház pénztárától minden illetményét megkapta, következik a luminóus kijelentés, hogy ami pedig neki még jár, afelel a bíróság fog dönteni. Na, menjünk tovább! — Tájékozódunk a dologban és a tisztességes igazság benne a következő: *Küry Klára* kiasszonynak a Népszínházról, még léhavi illetménye jár és 2000 korona két utóbb eljatszott szerepének ruhapénze címén. Már távozásának szóbeli bejelentése után felszólította a Népszínház igazgatóját, szerződéses köteletségéhez képest fizesse meg ez összeget, amelynek fele már decemberben, másik fele januárban lett volna esedékes. Minthogy az igazgató ur azzal felelt, hogy tartozását fizetni nem tudja, a művész a két szerep kosztümjeit, amelyek árát ő fizette meg, holott az egyik összegével a színház egy hónapnál hosszabb ideig, másik feleivel is már két hétig hátrálékban volt, megvalván a színházról, hazavitette. Ezek azok a kosztümök, amelyekről az igazgató urnak megnit minden oka megllett volna hallgatnia és ha a kommuniké több ezer korona értékéről szól, ez az érték dolgában igaz, mert biz tudvalevő, hogy *Küry Klára* szerepeinek kosztümökkel való dot'ása dolgában, akkora lényt fejtett ki, hogy négyannyit kötbört, mint amennyit az igazgató ur ujjában már — nem fizetett. Egyébként ugy áll a dolog, hogy a művész ezeket a kosztümöket ügyvédje útján feltételeken a színház rendelkezésére bocsátotta. Csak a követeléséhez való jogát kellett dokumentálnia. Az egész anyagi kérdés felől kiüben *Küry Klára* annyira hallgatott és annyira távol akarta tartani ezt a szempontot az egész kérdéstől, hogy távozását bejelentő nyilatkozatában egyetlen szónyi említést se tesz a módról. ahogy munkáját ujjában honorálta a kedves körülmények közt élő Népszínház. Történt azonban, hogy szemben tapasztalásaival és követelésével, az igazgató ur kedden ügyvédi levelet íratott neki, hogy szerződészegése következtében a kötbért fizesse meg — ő. Hát e mennyi komikum következtében másnap elbarátozta, hogy impar nem tárgyal, hanem a jogára és a munkája díjára, meg az igazgató ur ismételt szerződészegéseire megindítja a pórt. Mert a Népszínház igazgatója nem leíjesítvén a szerződés amaz elemi feltételeit, amelylyel minden ilyes kontraktus áll vagy meglódi, a rendes fizetést tudniillik: — megszegte a szerződést ismételen. A pörbeli akták sorában vallják ezt az igazgató ur — saját levelei. Hiszen sor kerülhet rá,uk a végén. Meg akarjuk állapítani a lényt, hogy minde kérdések soha sehol felszínre nem kerültek, amíg az igazgató ur arra nem vetemedett hogy szerződészegés címén pénzt próbát behajtani — nem is szólunk róla, hogy atól, aki a Népszínház eleven dicsőségé volt, — de a színház egy tagjától, aki csak azért nem követelte tőle már előbb a penét, mert már a rendes járandóságát se rendezen kapta. Utóbb meg már sehogy. Hát így főt a pör. Benne gyönyörű részlet még a kereset lemondás következtében okozott kárért. Istenem, az igazgató urnak baja van. Hszen minden aron ő akarta, hogy a művész ne lépjen fel, hogy — saját kijelentése szerint — hecc legyen és a hecc révén 15-én, 16-ika előtt éppen — több a jövedelem. Hat károsodott az igazgató ur? Szegény!

— **Vigaszínás.** Az *Ervény utjai*, a *Vigaszínás* nagyszerű udjónsága holnap, szombaton kerül színpadra. A közönség, amely lázas érdeklődést tanusit a szenzációs darab iránt, az eddigi összes előadásokon teljesen meglóttötte a színházat és ugyszovalan végigkacogta a jökevdű irancia írök művét. A *Vigaszínás* egész műsorát februárban, sőt valós inlég meg március hónapnak a javarészeben is az *Ervény utjai*-nak az előadásaí logják kitöten. A *Vigaszínás* igazgatója elogadta előadásra *Guthy* Somának a *Szanasar komal* című háromfelvonásos bohózatát. A darab a jövő szombaton fog színpadkerülni, mivel az idei szezon munkarendjébe már nem lehet beillesztani.

— **A toreador.** A *Királyszínház* legközelebbi udjónsága *Mouchon* és *Caryl* legújabb darabja: *A toreador*, amely Londonban több mint hétszázszor meglte egyhuzamban. A darabhoz az igazgatóság ui, diszes kiállítást készített. A jövő héten lesz a bemutató és a darabban részt vesz *Fedák* Sárival az élen az egész személyzet.

— **Művészt a Lipótvárosi Kaszinóban.** A Lipótvárosi Kaszinó szombati, február 2-iki művésztéje, melyen *Morena* Berta hírneves Wagner énekesnő, dr. *Dulmann* Sándor zongoraművész és *Habay* Jenő hegedűművész működnek közre, az Opera premiere ere a v tekintetel este lélnak kezdődik.

— **A Poliklinika hangversenye.** A Poliklinika hölgybizottsága ma báró *Lipthay* Bélané elnöklöte alatt ülést tartott, melyen március 18-ikában állapította meg a poliklinikai nagy hangverseny napját. Közreműködnek a többi közt *Dohányi* Ernő és *Török* Deli Emma.

— **Szerződészek.** *Hofbauer* Jolán, Manheii J. énekarát növendéke 11-én a zürichi operában *Anda* szerepét fényes sikerrel énekelte s ugyanott azonnali három évre mint első drámai énekesnő szerződött. Manheii mester egy másik növendéke, *Deutsch* Erik a magdeburgi városi színházhoz mint első tenorista nyert szerződést.

99%. (97.4%). — *Tengeri irányzata* állandó. — Február 52%. (52.4%). — *Zsiv:* Májusra —. — (—) Juliusra 7.77 (7.75). — *Szalonna short clear* 7.18 (7.18). — *Sertéshus:* Májusra 15.15 (14.97). — (A számban lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Alexejev jelentése.

Pétervár, február 18.

Alexejev helytartó e hó 18-ikáról a következő részleteket jelenti a Port-Arthur melletti harorról:

E hó 9-ikén az éjjeli aknátámadás után délelőtt 1/11 órakor a tizenhat hadihajóból álló japán flotta Port-Arthur előtt mutatkozott. Megjelenését a parti jelző-állomás észrevette, ugyancsak hajórajunk hajói is, amely öt páncélos-hajóból, öt első- és másodosztályú cirkálóból, tizenhat hajóraj-torpedonaszázból állott, Stark altengernagy és Uchtomsky ellentengernagy vezénylete alatt teljes harc-készenlétben a külső kikötőben. A parti ütegek azonnal elkészültek az ellenség fogadására. Hajórajunk hadirendben felszedte a horgonyt és az első ellenséges lövére a hajóhad és az üteg egy-értelműleg élénk tüzeléssel válaszolt. Az ütközet eredménye ezidőszáig még *nehézen állapítható meg*, de a hajóinkról tett megfigyelések szerint feltehető, hogy az ellenséges hajóhad több hajója sérüléseket szenvedett, amiből megmagyarázható, hogy az ellenség a további harc elől kitért, bár ereje erősen tulnyomó volt. A hajóparancsnokok kijelentése szerint embereink rendkívül jól veredtek, amiért legfelsőbb meghatalmazás alapján György-keresztet adományoztam, még pedig minden elsőosztályú hadihajó minden századának hat negyedosztályt, ugyanannyit a másodosztályú hadihajóknak, egyet minden torpedonaszádnak, egyet az arany hegyen lévő jelző állomásnak, amely heves ellenséges tűz alatt működött, továbbá négyet a 15. számú ütegeknek, hármát a 15. számú ütegeknek és *Alechia* Nikolaj tüzérnek személyi szerinti érdemkeresztet, mert súlyosan megsebesülvén, miután sebét bekötötték visszatért az üteghez. A mi veszteségünk a hajórajnál: 6 sebesült tiszt, 14 halott, 69 sebesült. Az erőd helyőrségéből egy ember elesett, egy súlyosan és öt könnyen megsebesült. Midőn felségednek ezt jelentem, örülök, hogy hozzátehetem, hogy a távol Keleten lévő tengerész- és szárazföldi csapatokat az a forró óhaj lelkesíti, hogy szemtől-szembe szállhassanak az arcátlan ellenséggel, hogy istenített uralkodójuk személyiért köteleességek teljesítéséért és szilárdan és rendíthetetlenül küzdjenek a haza dicsőségéért és becsületéért.

Csata előtt.

London, február 18.

A Reuter-ügynökség jelenti *Szjöluból* mai kelettel: 2000 orosz Vicsuba és 300 Csinluencsengbe érkezett. Összeütöközést várnak *Pindjang* tartományban.

Pétervár, február 18.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Port-Arthurból mai kelettel: Itt és Mandzsuriaiban minden csendes. Mind a két fél nyilván összpontosítja csapatait. Talienvan mellett a tengeren tegnapi este számos tűz volt észlelhető, de csakhamar eloltották. Hir szerint a japán flotta megoszlott. Az egyik rész a *Csemulpo* és *Fusan* melletti partraszállás felett örködik, a másik rész a japán partot védi a viadivíziós hajóraj támadása ellen. Egy japán jelentés szerint a japánoknál nem vehető észre a hazafias érzés fellángolása. A nyilván mesterségesen előidézett háború a lakosság legnagyobb része előtt, mely a háború összes pénzügyi terheit viseli, népszerűtlen. *Pekingi* jelentések szerint Japán számos anyag-szállított Mandzsuriaiba orosz hiteljegyek hamisítása céljából, hogy ezáltal az orosz államkincstárt károsítsa. A jelentés célja, hogy a japánokat hamis orosz hiteljegyek előállítására indítsa, amelyeket az oroszoknak a háború után be kellene váltani.

Le foglalt orosz gőzösek.

Port-Arthur, február 18.

Tegnap reggel *Nagaszakiban* a japánok lefogták a *Mandsuria*, *Silka* és *Mukden* orosz gőzöskéket, amelyeket a Guntzburg, Oreski és Slepner cégek kibéreltek. A *Mukden* gőzöst azonban ismét szabadonbocsátották és *Csifuba* kísérték. *Niusvang* és *Inkuu* között az állomásokon sok kínai katonát látni.

Port-Arthur, február 18.

(Orosz távirati ügynökség.) Hir szerint az *Ohocki-Kamesatka* társaság *Kolik* és *Bobrise* gőzöseit a japánok elvették.

As új orosz pénzügyminiszter.

Pétervár, február 18.

Kokozkov eddigi birodalmi titkár a pénzügyminisztérium vezetőjévé nevezték ki.

Megölt angol hajó.

London, február 18.

A Reuter-ügynökség jelenti *Sanghaiból* mai kelettel: A *Heypan* angol gőzös ma *Csingvanta*oból ideérkezett. Midőn *Port-Arthur* külső kikötőjében a rossz idő elől menedéket kerestett, az orosz hajók rálőttek és azután *Dalbiba* vitték, ahol nyilvánvaló ok nélkül négy napig feltartóztatták, bár a kapitány erőlyesen tiltakozott ez ellen.

KÜLÖNFÉLÉK

Stuart Mária bucsuja.

— Bénger. —

Szép földed, Frankhon, Isten ójja!

Te mindenem valád.

Gyermekkoromnak ringatója,
Elhagyni téged: kész halál.

Kiben hazára lelt az árva
S honnét a végzet számkivet,
Emlékezz', Frankhon, Mária!;
Örökre búcsuzik híved!

A szél fuvall, kireng a gálya
S én hasztalan rimánkodom,
Hogy zúgna bár a tenger árja
S maradni készne partodon!

Szép földed, Frankhon, Isten ójja!

Te mindenem valád.

Gyermekkoromnak ringatója,
Elhagyni téged: kész halál.

Midőn körödben, drága Frankhon,
Viseltem én a liljomot,
Ah! akkor nem királyi rangom,
Csak ifjú bájam hódított.

A zord, mogorva skót vidéken
A trón hába vár reám;
Hisz a királyi pálcá nekem
A franciák közt kell csupán!

Szép földed, Frankhon, Isten ójja!

Te mindenem valád.

Gyermekkoromnak ringatója,
Elhagyni téged: kész halál.

Megbódították ifjúságom:
Dicsőség, lángész, szerelem.

Amott a vad szigetvilágon
Ki tudja, majd mi lesz velem;

Egy jóslat megrendít mélyem,
Szívem beleje borzadtot:

Azt álmodám egy szörnyű éjen,
Számomra vernek vérsádot!

Szép földed, Frankhon, Isten ójja!

Te mindenem valád.

Gyermekkoromnak ringatója,
Elhagyni téged: kész halál.

A nagy Stuartok büszke sarja

Amott a zajgó nép között

Még vissza-visszanéz e partra,
Melyet ma könnye öntözött.

De Istenem! Repül a gálya
S már messze, messze tájra vitt:
Reád borúl az éj homálya
S nem látom többé partjaid!

Szép földed, Frankhon, Isten ójja!

Te mindenem valád.

Gyermekkoromnak ringatója,
Elhagyni téged: kész halál.

Bodrogh PÁL.

+ *Farosa* ajándékok. Nemrég írták az orosz újságok, hogy *Dalskya* kisasszony, a kedvelt orosz színésznő óriási élő medvét kapott újvívi ajándékkul egyik barátjától, *Riabuschkin* milliómóslól. A különös ajándékot *Moszkvába* küldte a milliómos, ahol abban az időben játszott a művésznő. Utközben azonban kitört a fenevad és összetörte a ketrecét. Nagynehezen sikerült csak megfékezni a macokot, különben megett volna a halálrémült vasuti hivatalnokokat és az excentrikus ajándékozó ugyancsak drágán fizette volna meg kedvtelését.

Egy angol lap nem kevésbé érdekes és az előbbihez nagyon hasonló ajándékról ír, amelyet *Langry* asszony, a hirnevess színésznő kapott. *Langry* asszonyról egy várost neveztek el Texasban, ahonnan egy küldöttség érkezett hozzá nemrég és ajándékkul hoztak neki egy élő tarantellát filigrán ezüstkalitkában, egy szelídített medvét, egy pár nagyon vadnak

látású őszvért és egy hallóvető revolvert. A művésznő azután törhette a fejét, hogy mit csináljon az ajándékkal.

Furcsa ajándékot kapott a napokban *Colin F. Campell*, az üdv hadseregének tiszteletbeli titkára. Egy betörő, aki a betörések hosszu sora után rájött, hogy mégis csak legszebb a becsületese élet, megértése jellelül összes betörőszerszámait a tiszteletreméért férfunak ajándékozta, avval a megjegyzéssel, hogy jobb kezekben lesznek ezután, mint nála.

Egy észak-angliai öreg házaspár aranylakodalmát ünnepelte, ami — mint ritkán előfordul csak — közbeszéd tárgya volt. Az ajándék csak egy düll az öregekhez. Egyik közeli rokonuk sarkövet küldött, amelybe a nevük is be volt vésvé. Az öregek nagyon megörültek az ajándéknak és rögtön felállították azon a helyen, amelyet sirjuknak kiszemeltek.

Egy névtelen adományozó a párisi Musée de l'Arménak érdekes katonagombgyűjteményt küldött, amelyben minden uniformis gombja megvolt, amit az első köztársaság óta használtak Franciaországban. Körülbelül nyolcszáz gomb van a gyűjteményben és a gyűjtők szempontjából tekintve, sok ritka és értékes is van benne.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

S. Lucz S. 1. Ha fiatal ember olyankor tesz önkönnél látogatást, mikor a szülei nincsenek odahaza és egyáltalában nincs önnök senkje otthon, akinek a társaságában őt ellogadhatná, akkor adja ezt neki tudára udvarias bocsánatkérés és úgynevezett bájos mosoly kíséretében s menten kérje meg őt, hogy a látogatását alkalmasabb időben ismétlje meg. Szülei még azután külön levélben vagy más alkalmas módon is kifejezhetik sajnálkozásukat és szintén meghívják őt valamely meghatározott időre. Művelt fiatalembernek azért a kis visszautasításért az elégtételadásnak ez a módja teljesen elegendő. 2. Ha vissza nem adta a látogatást, az azt jelenti, hogy nem akarja önnel az ismeretséget fenntartani. De azért még csak tessék rá várakozni, mert nem kell ám a polgári életben szőrszálhasogató pontossággal és merevséggel ragaszkodni ahhoz a bizonyos nyolc naphoz, bár a vizitet rendszerint ennyi időn belül szokták visszaadni. Szokták!

F. J. Gyalár. Apróhírdetéseink között rendszeresen van erre ajánlat. E helyütt cégeket, sajtókat, nem ajánlhatunk. — 280, 309. On születésénél fogva magyar honpolgár s illetőségi helye szerint kerül sor alá. — Dejtár. Attól függ, minő ügyben hozták a végzést. — Új előzetes. Utólag kérjen eladási engedélyt. — S. Nagy-Atid. Önnök van igaza, addig, míg az egyetlen után esetleg második nem következik. — G. K. A lakcíme: Kerespet-ut 1. — A. F. A postai igazgatóságnak terjeszse elő sérelmét. — M. Merőben izlés dolga. — R. J. Komádi. Budapest kivételével mindenütt 10 órakor délelőtt kell zarni. — K. M. Hogy a sorozás mikor lesz, ez tisztára a politikai viszonyok alakulásától függ. — L. V. A kör érdekeinek megkárosítása, ha a lapok csak másnap jutnak a tagok rendelkezésére. Az említett kifakadás becsületesítés. — 278 073 előzetes. Nem az illem szabályai, de az érzés szava dönt ebben. Bizavt megtehette. Régi szokás és szék. — Vasutas. Érthető, hogy ön nehezei. Magyarázza meg az igazat, meg fog ezéltől hajolni a menyasszonya. És megértvén őnt, újra szent lehet a békeesség. — 31 490. előzetes. Kérje el a teljesítményt költségek részletes jegyzékét. — Előzetes fia. A hadsereg szemelvényében nézze meg. Nem valószínű, hogy visszatárazzék. — Orosz-Japán. A háborúról szóló távirataink összefoglaló bevezetésében bőven olvashatja. — B. A. Trenesán, a 71. ezred. — S. S. Vétéi illeték a neve. Megfelelbeztette volna. — H. Zs. Zilah. A nevezett magánizületben nem lehet érettségit tenni. — K. B. A honvédelmi minisztérium nem illetékes ebben. A hadkiegészítő parancsnoksághoz adja be a folyamodását. — E. N. Nyitra. Megirtuk már egyszer, hogy Nizzában tartózkodik. — V. B. Losonczi. Újból be kell nyújtania a folyamodását. Látogatási bizonyítványt kap, ha szigoriatra jelentkezik. — A. G. Annnyit jelent, hogy képes az évi mérleg elkészítésére. — F. A. Halmáj. 1. Megszűnt. 2. Cégeknek elvből nem ajánljuk. — E. H. Gyógyszerészgyakornoksághoz hat gimnáziumról szóló bizonyítvány szükséges. 3. Lehet. — S. J. Budapest. Ugy ejtik ki, ahogy írjak. — K. E. Dicsőszentmárton. 1. A jegyzői tanfolyamra azt veszik fel, aki hat középiskolát, vagy ennek megfelelő katonai reáliskolát, hadapródiskolát végzett és igazolja, hogy valamely közigazgatási hatóságánál egy évig működött. 2. Telekötvényvezetői vizsgára az jelentkeztetik, aki négy középiskolai bizonyítványt mutat föl, egy évig gyakorlaton volt valamely telekötvényi hatóságnál s a telekötvényi vázrajzolásban jártasságot szerzett. 3. A törvény csak azt kívánja meg, hogy gazdasági tanintézetben szerezzék oklevelet. — T. L.

Hodász. Az új német helyesírás szerint: *zu haufe* és nem *zuhaufe*. — **S. K. 1.** Nevezett munka nincs meg a könyvjegyzékekben. 2. A tervezés stádiumában van. — **O. F. Süttő.** A honvédelmi igazgatóságához nyújtsa be kérvényét, amelyben igazolni kell, hogy annak idején mint magyar honvéd szolgált. — **G. J. 1.** Ez bizony magánlakrészt. 2. Házasságára nem kötelezhető, de bírói ítélettel kötelezik a gyermek fölnevelésére. — **J. E. 1.** Tömérdek sok a pályázó. A bizottság még nem alakult meg. 2. Elég, ha a vállalat nevére is, az irodája az Andrássy-úton van. — **Tudakozódó.** A székszárdi selyemnyésző-társulat vezetősége kétséggel megadja a vonatkozó utbaigazítást. — **D. E. Budapest.** Sok igazság van benne, de már kimerítettük a tárgyat. — **H. A.** Októberben vonulnak be. A deputációzás nem biztat sikerrel. — **F. L. Késmárk.** Olyan igazságok, amelyek latba esnek, de tulon-tul ismeretek. A közléséről ezért kellett lemondanunk. — **Fekete. Illik.** És éppen jó alkalom arra, hogy közlebbi ismeretségbe jöjjenek. A rokonérzést nem lehet erőszakolni, az önmagától ébred fel. És ha felébred, akkor meg is szólal, mint a kis gyerek, vagy sir, vagy gügyög. Ilyen esetben azt mindakétféle hangot meg lehet érteni. — **E. B.** Állami tanítóképző-intézet van: Budapesten, Iglón, Sárospatakon, Kolozsváron, Déván, Temesváron, Baján, Léván, Losoncson, Pápan stb. Tandíj nincs. A főveléhez négy középiskoláról szóló bizonyítvány szükséges. — **Pénzügyőr.** A pénzügyminiszter csütörtök délután négy órakor fogad. A kérvényre egy 1 koronás bélyeget ragaszson. — **K. S. A.** budapesti kereskedelmi és iparkamara (Szemere-utca 6.) idénként hirdeti ösztöndíjpályázatot. — **Régi előzető.** A *ton and zunak* a lorditása. Értelme a franciában nincs. —

Tátravidéki. 1. Laknak s katonakötelesek a nevezett területeken. 2. Ha szótöbbséggel döntöttek, nem kérheti ki a részt. 3. Lehet közszégi bíró. 4. Máltányolást érdemlő esetben a fegyházigazgató esetleg megengedi. 5. A hátraleköt is behajtják. 6. Fiókjuk vannak. — **V. D. Kemence.** 1. A legjobb igazolás az utlevél. Az a kérdés, miért kéri a dispencziót. Az anyakönyvvezető hivatalból tudatja az eljárást. 2. Fekete ruha. — **G. J. Gyanta.** A földművelésügyi minisztériumtól kell kérni. — **V. E.** Nem lehet tudni, mikor lép életbe. — **Székelyhid.** Hajadon. — **N. Ö. Szászváros. G-a.** — **Goda Géza.** — **Zsolnai előzető.** 1. Az előjáráság hallgatóságra tartozik. 2. Előbb a bíróságnak ki kell mondani a választ. — **W. E. Bécs.** 1. Irjon az illető hitközségnek. 2. A politikai viszonyok alakulásától függ. 3. Üzleti titok. — **Béla.** A bejelentés 1 koronás bélyeggel látandó el. — **E. I. M. J. a.** — **Józsa Antal.** k. s. — **Kemény Simon.** s. — **dr. Soltész Adolf.** s. b. — **Sárosi Bella.** Ignatus — **Veigelberg Hugó.** — **Mezey.** Amennyiben választ nem kapott, a levele nem érkezett meg. Ismételje meg a kérdését. — **Uj előzető; K. I. Sz.** A szóban forgó állás be van töltve. — **H. J. Rákos.** Fejletlen koru nem köthet házasságot. (1894: XXXI. t.-c. 7. §.) A nő tizenhatodik évének betöltésével éri el fejtelt korát. Az igazságügyminiszter azonban az a nő adhat ölméletet. Folyamodjanak tehát ölméletért az igazságügyminiszterhez, a részletekre vonatkozólag az illetékes anyakönyvvezető ad utmutatást. — **A. F. Csantavér.** A házassági jogról szóló 1894: XXXI. t.-c. 7. §-a értelmében a férfi tizennyolcadik, a nő tizenhatodik évének betöltésével éri el fejtelt korát. Kiskoru azonban nem köthet házasságot (8. §) törvényes képviselőjének beleegyezése nélkül.

Ha a törvényes képviselő vagy a szülő a beleegyezését nem adja meg, ezt a gyámhatóság beleegyezése pótolja. — **Iparoskör.** Radó Oszkár nevű munkatársunk nincs.

Viz állás.

	Feb. 18.	Feb. 17.	Feb. 16.
Inn	Schärding 0,35 0,40	0,35 0,40	0,35 0,40
Duna	Pamash 2,30 2,39	2,30 2,39	2,30 2,39
	Linz 0,18 0,27	0,18 0,27	0,18 0,27
	Bécs 0,18 0,27	0,18 0,27	0,18 0,27
	Pozsony 2,45 2,53	2,45 2,53	2,45 2,53
	Komárom 3,19 3,10	3,19 3,10	3,19 3,10
	Budapest 3,03 3,22	3,03 3,22	3,03 3,22
	Paks 3,24 3,17	3,24 3,17	3,24 3,17
	Mohács 3,09 3,24	3,09 3,24	3,09 3,24
	Gombos 3,09 3,27	3,09 3,27	3,09 3,27
	Ujvidék 3,19 3,4	3,19 3,4	3,19 3,4
	Pancsova 3,05 3,8	3,05 3,8	3,05 3,8
	Ornava 0,4 3,10	0,4 3,10	0,4 3,10
Morva	Magyará 0,36 0,32	0,36 0,32	0,36 0,32
VAG	Zselina 0,36 0,32	0,36 0,32	0,36 0,32
	Trencsen 0,32 0,39	0,32 0,39	0,32 0,39
	Szered 1,02 0,82	1,02 0,82	1,02 0,82
Rába	Sz. Gotthárd 0,39 0,37	0,39 0,37	0,39 0,37
	Sárvár 0,34 0,35	0,34 0,35	0,34 0,35
	Győr 3,84 3,30	3,84 3,30	3,84 3,30
Dráva	Pettau 1,25 1,42	1,25 1,42	1,25 1,42
	Zákány 0,49 0,38	0,49 0,38	0,49 0,38
	Bárcs 0,51 0,45	0,51 0,45	0,51 0,45
	Eszék 2,34 3,30	2,34 3,30	2,34 3,30
Mura	M.-Szerdah 0,30 1,30	0,30 1,30	0,30 1,30
Száva	Szizsek 0,41 2,07	0,41 2,07	0,41 2,07
	Sz. Gotthárd 0,34 0,35	0,34 0,35	0,34 0,35
	Mitrovica 0,11 4,97	0,11 4,97	0,11 4,97
Szamos	Décs 0,04 0,04	0,04 0,04	0,04 0,04
	Szatmár 1,23 1,23	1,23 1,23	1,23 1,23
Karászna	Munkács 0,45 0,30	0,45 0,30	0,45 0,30
Latorca	Honfalu 0,39 0,5	0,39 0,5	0,39 0,5
Laborca	Ungvár 0,40 0,52	0,40 0,52	0,40 0,52
Ung			

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy raktáram tulajdonosom és az előrehaladt idény miatt a raktáron lévő összes

perzsa szőnyegeket

amig a készlet tart, bámulatos olesó árban adom el.

Hamburger Jozefa,

BUDAPEST, V. ker., Dorottya-utca 11. sz.

Biztos gyógyulást keresőknek

nk bármily
nemi betegségben szenvednek
mint hügyes és hólyagbajok, hügyescsökületek, vizelet savarok, éjjeli magömlések, sokok és bujakorok bántalmak (gyulladás az ürítendő anyagok miatt) felépő idegbajok, korai férfior elgyengülés, bármily borkütsök stb. nőknél fehérlejárás, mely bajok alapos, gyors és gyökeres gyógyítására, szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógymodjánál fogva legjobban ajánljuk.

Dr. Garai Antal

v. orv. és kir. osztály főorvos országos híró és leg-
régibb 30 éva fennálló rendelő-intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült hügyes és hólyagbajok vizsgálata villamos hügyescsökítő-egységével Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakorvosi tanácsot nyernek, gyógyszerokról gondoskodva lesz. Titok tartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

A 21236. számú

„Biztosító szerkezet centrifugális dobok csapágyai számára“

című, 1900. novemb. 27-ől kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek

Szíves ajánlatok „W. J. 572“ alatt Mosse Rudolfhoz Bécs, I. Seilerstätte 2. intézendők.

TIZ ÉV.

Tíz évvel ezelőtt indult meg Tutsek Anna szerkesztésében a „Magyar Lányok“, egy eredeti magyar olvasmányt nyújtson a fiatal leányoknak és lelkes, igaz magyar honleányokat neveljen. Büszkén tekinthet vissza tízéves múltjára, mert amit maga után hagyott, az mind csak buzdítás, lelkesítés a kezdet folytatására. A most megjelent karácsonyi szám is olyan tartalom, hogy szinte öröm végiglapozni. Regény, elbeszélések, költemények, számos apró cikke, szembnél-szebb képek kötik le a fiatal leányok érdeklődését és fejlesztik, nemessitik gondolatvilágát. A „Magyar Lányok“ előfizetési ára negydevenkint 3 korona. Mutatvány-számot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10.

Önmaga által elért eredmény 44 cöllövész mesteri díj

Markus Ogris, Ferlach (Karinthia)

ajánlja szolidan és lelkiismeretesen készített vadász- és cöllövész-fegyvereit kitűnő lövészközponttal realis áron. Specialista pehelykönnyű háromcsövű fegyverekben Raktár Flaubert-puskákban, revolverekben és munitióban. Árjegyzékek ingyen.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az a gyengült erőt viszanerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyv, vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg: kitalálók kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziassal a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalok kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengülésben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkségnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institute“ nak alanti címon, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik kezelési miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bobizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki, mire a gyógyszerrel bárhonnét is magyarul, írhat nekik diszkretion mellett egy gyógyszerközvetlen küldött felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban a közlemény oly szépen, van csomagolva, hogy tartalmaz senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Electrom Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesítendő.

A legjobb uj és ZSÁK

egyszer használt

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható FISCHER J. ponyva- és zsákarházában Budapest, V. Nádor-utca 31-33

Veszek állandóan minden mennyiségben használt zsákokat és becserelek ujakra használt terményzsákokat. Ponyvaköcsönző-intézet. Legsolldabb kiszolgálás. Alapitva 1882.

FERFIK ÉS NŐKNEK

legmakacsabb beveny és idült folyásoknál befoveskendezés nélkül a legbizto: „Sanid labdacsook“ sabb gyógyszernek a „Sanid labdacsook“ sabb bizonyultak. Egy doboz 100 labdacso tartalmával és pontos használati utatissal 6 korona. Vidékre utitvásti mellett diszkretion küld a „Magyar Kérvény“ gyógyszerár Budapest, V., Marokkó-utca 3. sz. (Ezerbet-ter sarok).

Zenekedvelők

figyelmébe!

A közelmúltban nagy sikert aralt

Tarka szinpad

1. szám: „Van-e tehetőségem“, Couplet. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette: Mader Raoul. Ára 2 kor.

2. szám: „Vén kocsis dala“, Szövegét írta: Heltai Jenő. Zenéjét szerzette: Tarnay Alajos. Ára 3 kor.

3. szám: „A díofa romána“, Szövegét írta: Molnár Ferenc. Zenéjét szerzette: Konti Józ. Ára ... 1,50 kor.

Az Urania tudományos

színház műsordarabja.

Magyar Iant. Irák: Sztójánovics Jenő és Körösi László. Karszólamból álló dalgyűjtemény. Karszólamból ... 75 fill.

Zenekísérettel ... 5 kor. Magyar Arion. Harrach J. től I. rész. 4 füz., más-más hangra, ára egy füzetnek I. kor. II. rész. 4 füzet, más-más hangra, egy füzet ára 1,30 kor. zenekísérettel: 2 részben ára ... 5 kor.

Dalokönyvek.

Emke dalokönyv. Doák Gerőül. I. rész. Egy-és kétszólamú dalok, ára 1,60 kor. II. rész három és négyzólamú dalok, ára 2,40 kor. III. rész, négyzólamú férfiakor gyűjteménye ára 2,70 K.

Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a kiadónál, Lampel Rt.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

GUTTMANN-féle szabad. hygiénikus szoba klozettek

hermetikus elzárással, különböző butordarabokban minden szobában felállíthatók; nélkülözhetetlenek a betegápolásnál, javulófélben levő betegek, asszonyok és gyermekek, valamint olyan lakások részére, ahol vagy rosszak, vagy pedig a klozettek messze vannak. A Guttman-féle szoba-klozettek hermetikus elzárással teljesen szagtalanok és a legnagyobb orvosi tekintélyek által is a betegápolásnál a leginkább ajánlatnak.

Hygiénikus köpöcsészék víztöltésre

orvosi szaktéklények előírása szerint, lakások, irodák, gyárak, iskolák, kórházak, váróteremk, folyosók, vasutak, üzleti helyiségek részére a legnagyobb választékban, a legolcsóbb gyári áron.

GUTTMANN Budapest, IV. Városház-tér 2/a. sz.
(a Kossuth Lajos-utca 2/a. sz. sarkán.)

A monárkia első és legnagyobb üzlete.

Gyári raktár busidetkeiből, irrigátorokból, klozetpapirból és papirsekreányekből.

Főbizományosa az osztr.-magy. Thermophor vállalatnak. Kimerítő árjegyzékek ingyen és díjmentesen.

REGÉNY

A VIKTÓRIA-REND VITÉZE

(20)

ANGOL REGÉNY

Írta: Mrs. ALEXANDER

— Azt jól tudom. De hát ki kell várnom természetesen az időmet. Sir Robert volt olyan jó s megígérte támogatását.

— Tudom, hogy ó nagyon buzzogni tolja az ön szekerét, és én majd mindig emlékeztetem önre. Vissza kellene térnie Indiába. Nagyon sajnálnám, ha nem láthatnám többé, de sokkal sokkal jobb önnek, ha hátat fordít Angolországnak. A szerencse íntegyet ön felé Keleten, rejtett gyöngyeivel, aranyával és barbár pompájával.

Heves izgatottsággal beszélt.
Brown nagyon meglepte ez a sorsa iránt való feltűnő érdeklődés.

Igazán kedves, hogy törődik a jövőmmel — mondotta Brown — és kétszeresen becses jósága nekem, mert nincs sem rokonom, sem családom.

— Majd maga alapítja meg a családot, magának — mondotta lady Stapylton. — A természet nagyon kegyesen bánt önrel, mert... — hirtelen elhallgatott, majd letékelte kis kezére, amely ott bábált a zongora kulcsával. — Valóban, serkentem majd sir Robertet, hogy el ne mulasszon semmi alkalmat sem. De most énekelje el még egyszer ezt a versszakot, hogy büszkélkedhessem tanítványommal ma este.

Egy ideig nagyon figyelmesen ismételtettek egy-két nehezebb részletet, majd újra megeredt a beszélgetés köztük.

Valami legyőzhetetlen hatalom készítette Hugót, hogy tekintete egyre lady Stapylton szemét keresse. Csodálatosan értették egymást. Bámulattal vegyes gyöngéd szájalom remegtetete meg Hugó szívét. Egy híres énekesről is beszéltek, akit Hugó gyermekkorában hallott.

— Olyan édes és erős volt némely hang az énekében, hogy úgy lelkesítette az embert, mint az angyalok harmonája — lelkesedett Hugó s beszédében különös kézzelmozdulattal fordította fölfele a tenyerét.

Lady Stapylton össztrezcent, s fájdalmasan, ijedt pillantást vetett rá.

— Mondja csak — kezdte — angol származású ön? Niqes idegen vér az ereiben?

Brown barna arcú, biborpiros váltakozott a sápadtsággal, amikor így szólt:

— Erre nem felelhetek, mert nem tudom kitől származom. Bizonny furcsa helyzet, ha az ember ilyen határozottan egyedül áll a világban.

Zavarában halkán felkacagott, majd így folytatta:

— Ne tartson érzélgőnek, ha bevallom, hogy mindig vágytam egy anyára! De kedves is lehet, ha az embernek rokona és szülője van.

— Ah, igen... ha — lady Stapylton hirtelen elhallgatott, majd Brown ijedelme keresés irásában tört ki. Rövid ideig tartott a rohama, arcát zsebkendőjére temette s egész teste vonaglott a zokogástól.

Brown Hugó nem tudta, hogy mit tegyen.
— Hozzak talán vizet... vagy valami egyebet — kérdezte.

— Nem, nem, semmit. Egészen elvesztettem önuralmam... ez borzasztó!

Fölkelt, megragadott egy nagy legyezőt, majd föl és alá járkálva hevesen legyezgette magát.

— Örülnek tart majd, — mondotta végre akadózva, mintha levegő után kapkodna. — De az ön látása, az ön hangja, mindez elviselhetetlen. Kínagyarázom... maradjon csak, majd kissé megnyugodtam. — Zsebkendőjével letörölte homlokát, majd erősen összekulesolta a kezét s akadózva így szólt: — En is árvaságban töltöttem fiatalságomat, de volt egy kedves bátyám, ő volt egész világom. Mindent megosztottunk egymással, szegények voltunk aranyban, ezüstben, de gazdagok... nagyon gazdagok fiatalságban, de gyermekben és ifrékvésben. Elvesztöttem ifjúság virágában, amikor végre íntett feléje a remény a sok hánytatás és csalódás után. És ön bámulatosan hasonlít rá, egészen ő! Fájdalmas meglepetésben majdnem fölsikoltottam, amikor megpillantottam önt Carefordban a bálban. Nem is sejtethi milyen emlékeket támaszt föl bennem!

— Ha boldog emlékek azok, akkor örülnek — mondotta Hugó habozva — de attól tartok, hogy inkább fájdalmas, mint kellemes.

— Nincs igazsága. És én szívesen megtennék mindent az ön érdekében. Most talán kissé értetlenebbnek tetszik felindulásom! Boecássan meg, hogy eszomorítottam, látom, hogy együttérez velem... Brown ur kérem, ugy-e örökös titok marad köztünk ez a kifakadásom?

— Hát szükségesnek tartja, hogy erről biztosítsam önt, lady Stapylton?

— Nem, nem, dehogy, egészen megbízom önben, O, teljesen megbízom! Különösen sir Ró-

bert ne tudja meg... gyöngeségemet. O olyan jó, észinte s annyira aggódik egészségemért és boldogságomért. Sohasem szabad ezt megtudnia. Bátyám férjhezmenése előtt halt meg. Csodálatom, hogy férjemnek nem tűnt föl, hogy ön rám is hasonlít. Persze a korkülönbség miatt és mert nő vagyok, nem tűnik föl annyira hasonlatosságunk, ami pedig határozottan megvan. Más nem is vette észre, mint Nellville Margit. Ó éles megfigyelő.

Elhallgatott, aztán mélyen felsóhajtott:
— Nem mernék azzal hízlelni magamnak, hogy kedgyedre hasonlítok — mondotta Brown.

— Ugy-e senkinek sem említi... nem figyelmeztet rá senki sem?

— Soha! Sőt egészen elfelejttem a ma reggel történeteket. Ugy tekintem majd, mint valami álmot s csak halálával gondolok vissza bizalmára.

— Bizom önben, azt hiszem biztonságban van önrel titkom. Valóban, felejtse el s verje ki a fejéből az egészet. Aldja meg és óvja meg az Isten. Ön nemskára viszatér Indiába s valami azt sugja nekem, hogy lényes jövő vár önre. — Fölkelt s így folytatta: — Le kell csillapodnom, mielőtt a többiekkel találkozom. — Odanyújtotta a kezét, amelyet Hugó megcsókolt, aztán gyorsan távozott.

Brown Hugó egy percig mozdulatlanul nézett utána, eltűnődött a lady megdöbbentő szavaival. Amikor gondolatait kissé összeszedte, ő is távozni akart, de ekkor Vali énekelve jött át a kerten s belépett a szobába.

— Mit csinált édes anyámmal, Brown ur? — kérdezte körültekintve.

— Lady Stapylton éppen most ment ki. Attól tartok, hogy fáradt, sokat gyakoroltunk. Nagyszerű mester!

— Remélem, nem kapta vissza idegbaját?

— Nem hiszem.

— Megtanulta már az „Il Balet“-et?

— Nem egészen.

— Remélem, hogy ma este halljuk majd önt. Megkérem édesanyámat, hogy kissé később legyen a lunch. O'Grady a konyhába ment s megmutatja, hogyan süssék gyors tűznél a foglyokat. Nem hiszem, hogy háromnegyed előtt végeznének. A doktor, azt hiszem, pompás szakács.

— Igen, valóságos művész a főzésben.

— Kérem, Brown ur, nem mondaná meg Margitnak, hogy meghozták a lovat. A lovasz, azt hiszem, beszélni szeretne vele. Margit ott olvas a sűrűben a druida-oltár közelében.

Vali kiment ekkor s anyját kereste.

Brown örömmel kereste föl Margitot. Minden percet elvesztetnie tartott, amelyet nem a közelében töltött. És milyen gyorsan mult ez a búbajos idő! A generális kívánságára két nappal megtoldotta az ott tartózkodását, de hát az is csak el fog múlni, s oda kell hagynia ezt a paradicsomot, amelynek aranykapui talán örökre bezáródnak utána. Egyik főgyönyörűsége Eden lakban az volt, hogy otthon érezte magát s kiérezte, hogy kedves vendég. Vali és Margit olyan bizalmasan bántak vele, hogy valami gyöngébb férfi, aki nem tud magán annyira uralkodni, megmámorosodott volna.

— Hogyan viselem el majd az életet a kaszárnyában, ha nem számíthatok többé erre a búbajos tündérországra? — kérdezte magától, miközben nekiindult a druida-oltárhoz vezető ösvénynek. — Minden perőtt kiélvezem ezeknek a gyönyörűsége napoknak, s ez emléktük legalább örökre illattal tölti el a szívemet. Kerüljön bármibe is, semmi sem nagy ár azért, hogy bepillantathassam a mennyországba.

Megállott, a fasor végén megpillantotta Margitot, aki azonban nem látta meg őt. Ott ült egy mohás kővön egyszerű, kékestehér rubában. Nagyon nyugodtnak látszott. Kalapja a fűben hevert, nyitott könyv fektűt az ölében, amelyen összekulesolt keze pihent. Mélyen elgondolkozott, szelíd, barna szeme a messzeségbe merengett.

Hugó akármédig elnézte volna, de attól tartott, hogy rajtaespihik melázásán s így tovább haladt, meg-megérintve a faágakat, hogy figyelmeztesse Margitot közeledésére.

Margit fölpillantott, majd elmosolyodott, de nem szólt.

— Stapylton kisasszony azt üzeni, hogy lovasza elhozta a lovat, s beszélni óhajt kedgyeddel.

— Menjünk hát az istállóba. Az én „Ladybirdom“ olyan kedves állat, rögtön megismer. Szereti a lovakat?

— Nagyon, legkedvesebb barátaim.

Csend állott be. Margit föltepte a kalapját és talpraugrott.

— Engedje meg, hogy én vigyem a könyvét — szólt Brown. — Szinte felve zavartam föl kedgyed, olyan elmélyedtnak látszott, amikor ideértem.

— Bizony elgondolkoztam. Megmondjam, mire gondoltam?

— Nagyon megtisztelne vele — kiáltott föl Brown.

Margit csillogó barna szemével rámosolyogva így szólt:

— Nem foglalkoztam valami tudományos, vagy bölcsészeti kérdéssel Brown ur. Elragadta-

fással gondoltam arra, hogy Everardné meghívót küldött nekünk és mindenkinek szeptemberben — elfelejtettem hányadikán — megtartandó báljára, s azon törtem a fejemet, hogy milyen ruhát vegyek föl. De boldog vagyok, hogy megint táncolhatok! Olyan élvezettel táncoltam!

— O, azt az estét sohasem felejttem el — lelkesedett Brown, inkább magához beszélve — új világot nyitott meg számomra.

— Hisz volt ön már sok bálban azelőtt is.

— De nem tudtam, hogy a gyönyör ennyire megmámorosíthatson egy keringőnél — mondotta Brown halkán, — de rögtön megbánta, amit mondott.

Margit nem felelt egy percig, aztán így szólt:
— Biztos vagyok benne, hogy nagyon jól mulat majd ezen a bálban is.

— Nem hivatok meg.

— O, hova! Minden bálra meghívják Conway ezredet és a tiszteket itt a vidéken.

— És — mondotta Brown, aki nem tudta tovább visszafojtani szavait — ha ott leszek, akkor kegyeskedik-e velem egyet táncolni?

— Természetesen... hisz pompásan táncoltunk együtt.

A férfi hangjában valami könyörgő szomorúság regett, ami meghatotta Margitot s arcába kergette a vért. Elfördította a fejét Brownról s szédrel csipegetett az utat szegélyező bokrokról.

— Enkel nekünk ma este valamit, Brown ur? Jó mester lady Stapylton?

— Bámulsat! Valóban fatuskól volnék, ha nem tudna lelkesíteni engem.

Aztán a tökéletes háziasszonyról beszélgettek, amíg oda nem érték az istállóhoz, ahol Nellville kisasszony vén lovasza tisztogatáurnője gyönyörű kancóját a délutáni kirándulásra.

Kedvesen telt el egy fél óra „Ladybird“ megbámulásával és cirogatásával, miközben cukrot adtak neki s bemutatással tudományát. Követte urnőjét, fölvette a földről a zsebkendőjét, vagy kihuzta a lovasz zsebéből.

Ekkor lunch-höz harangoztak, s a társaság összegyűlt. Lady Stapylton halvány és kimerült volt, Brown Hugó azonban kerüite tekintetét, s nem tudakozódott hogyléte föl. A vendégek élénk beszélgetése közben nem tűnt föl a háziasszony szótlansága. Még Margit is, aki rendszeren nyugodtan hallgatott, most élénken kíváncsiskodott Everardné bálja föl, amely iránt a többiek is nagyon érdeklődtek.

A társaság délután korán indult el a kirándulásra. A nap már kissé nyugat felé esuzott, s a fák és bokrok egészen beárnyalták az utat. O'Grady Valinak szentelte magát. Ha komoly volt, akkor mint jó társalgó is megállta a helyét, s úgy látszott, hogy Valériát nagyon érdekelte, amit mond.

Brown Hugó zavartalanul gyönyörködhetett Margit társaságában s szelnek becsátva minden tépelődést, átengedte magát a percé igézetének. Mintha csak Tündérországiában bolygott volna egyedül Margittal. Nem volt arról tudomása, hogy érzelmi és pillanatnyi ellágyulása mennyire megváltoztatták viselkedését, tekintetét és hangját.

Bárki is hallhatta volna, amit mondott, szavaival nem látszott meg az a szenvedelem, amely szívében lobogott, de Margit csodálatos igézetet talált minden szavában, végtelenül hízelt neki, hogy Brown milyen figyelmesen hallgatja gyermekkori emlékeit, amelyek a vidékhez fűződtek. Margitot ösztökélte valami, hogy magáról beszéljen s szinte meglepődött, hogy milyen részletekbe becsákozik. Hugó előbb észrevette ruháján a legkisebb rendtelenséget, a ló legesekelebb nyugtalanságát s mindent, ami Margitnak gondot okozhatott volna.

Milyen gyorsan érték célhoz! Amikor a társasághoz csatlakoztak, Margitnak úgy tetszett, mintha valami bűvös országból térne vissza, ahova valami jószág varázsló hatalma jutattta. Egyformán közönségesnek tetszett neki a többiek hangja, olyan csodálatos igézet áradt lelkébe Brown szavaiból.

A romok felügyelője szokás szerint minden kirándulót megzsozmáztat s így megvendégelte a társaságot is teával, otthon sült kenyérral, pompás körtével. Miután józúzen megezták és lakmároztak, lady Stapylton azt ajánlotta a társaságnak, hogy tekintsek meg a romokat. Brown maga mellett tartotta. Hugó nagyon keveset látott még Angolországból s az elmúlt idők festői ereklények megtekintésénél új ismereteket szerzett. Figyelmesen hallgatta lady Stapylton megjegyzéseit a régi zárdák rossz s jó oldalairól és építkezéseiről.

Amikor elérkezett a hazamenés ideje, O'Grady engedelmel kért arra, hogy ő hajthassa lady Stapylton ponniját s átengedte lovat Everardnak, aki készségesen ráállt a cserére.

Alighogy utnak indultak, Brownnak feltűnt, hogy „Ladybird“ zablaja nagyon szoros. Leszállt, hogy megigazítsa s ennek köszönhető, hogy zavartalanul, kettesben lovagoltak haza az édes, harmatos estében. Sir Róbert nagyon jókedvűen várta már őket, mert tökéletes meglegedésre intézte el ügyeit.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

As Osztrák-Magyar Bank. Az Osztrák-Magyar Bank állása 1904. február 15-én: Bankjegyjárgalom 1.588.351.000 korona...

A háboru hatása a budapesti tőzsdén. A budapesti gabonátőzsdén az üzlet immár csendesebb mederben folyik.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy február 20-án megkezdődik az áruvitelét Orsován, Turn-Severinen...

Kiviteléi címár. A m. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatósága hátszáz oldalra terjedő kütetet küld szét, mely a legszélesebb körökre nevezte ki a gyakorlati jelentőségű, a címe: Kiviteléi Címár.

Hajózás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvétel-társaság igazgatósága közli, hogy az áruvitelét az orsova-galaci vonal összes állomásain február 25-én, a zimony-orsovai vonalon pedig március 1-én nyitja meg.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatóságai közvetítők heti jelentése a Budapesti Napló részére) Az élelmiszerpiac torgalma ma sem mondható minden tekintetben kielégítőnek...

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásár téri vásári pénztár-részvétel-társaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák, Magyar ökrök 1207 darab, magyar tehén 525 darab...

- K.-ig. Bika jobb minőségű 62 K-tól 76. - K.-ig, kivételesen 78. - K.-ig, silányabb minőségű 50. - K-tól 60. - K.-ig, Bivaly 40 K-tól 48. - K.-ig, kivételesen - K.-ig, Magyar tehén 44. - K-tól 62. - K.-ig, kivételesen - K.-ig, Tarka tehén 46. - K-tól 66. - K.-ig, kivételesen - Kicsontozni való marha - K.-ig, kivételesen - koronáig. Mind 100 kilónként élő súlyban. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű - K-tól - K.-ig kilogrammonként, kivételesen - koronától - K.-ig páronként, közepminőségű - K-tól - K.-ig 100 kilónként - K-t - K.-ig páronként, silányabb minőség - K-tól - K.-ig 100 kilónként, - K-tól - K.-ig páronként. Hízalmi való ökrök, fehér 100 kg.-kint - K-tól - K.-ig. Fejőstehén, keresztezett, színes 200 K-tól 320 K-ig darabonként, bonyhádi faj 290 K-tól 420 K-ig darabonként, kivételesen - K-tól - K.-ig, Igás bivaly - K-tól - K.-ig páronként.

Vágómarhából a felhajtás mintegy 300 darabban nagyobb volt a multheténél, mely a szükségletnek megfelelt. Miután idegen vevők nagyobb számmal vettek részt a bevásárlásban, dacára a nagyobb felhajtásnak, a múlt héten jegyzett árak szilárdak maradtak. - Bikák iránt a kereslet nagyobb volt s 3-4 koronával métermázsánként magasabb árakat jegyeztek. A fejőstehén-üzlet változatlan maradt.

Borjувásár. 1904. évi február hó 18-án. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvétel-társaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 338 drb, leült borjú 4 db, bécsi borjú - db, - db, - növedékmárha - darab, bárány élő 1162 darab, leült bárány - darab. - Árjegyzések - Belföldi élő borjú I. rendű 90-104 f.-ig, kivételesen 108 f., II. rendű élő borjúkét 84-89 f.-ig, I. kilónként, leült borjú I. r. 62-108 f.-ig, II. r. f.-től - f.-ig, kivét. f. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjúkét 50-60 f.-ig. Növedékmárha - f.-től - f.-ig, I. r. 48-64 f.-ig, közepminőségű - f.-ig, alarendelt - f.-ig, I. k.-kint, Bárány élő - k., leült bárány 7-16 korona, kivételesen ár - K.-ig páronként. - Az irányzat változatlanul szilárd.

Sertésközművásár. (A székesfehérvári sertés-vásár és közgazdihid intéztsége.) Február 17-én. Felhajtás: Zsirsertés, egymint ög I. rendű 350 kilogrammon felül 98-101 darab, II. rendű 280-350 kilogrammig - darab, kanló - darab, silány - darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül - darab, közép 220-300 kilogrammig - darab, könnyű 220 kilogrammig - darab, süldő - darab, malac - kilogrammig - darab. Összesen - darab. Husserítés egymint: nehéz 300 kilogrammon felül - darab, könnyű 250-300 kilogrammig - darab, süldő - darab, malac 40 kilogrammig - darab. Összesen - darab. Felhajtás összege 368 darab, - darab süldő, Előző napi maradvány 2 darab, 22 darab süldő, összesen 370 darab sertés, 22 darab süldő. Eladott 282 darab sertés, 1 darab süldő. Maradvány 88 darab, 21 darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak szilárdak. - Következő árak jegyeztek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 98-101 fillérig, II. rendű 280-350 kilogrammig 98-100 fillérig, selejtezt - fill.-ig, sil. - fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 98-104 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogrammig 97-102 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 94-98 fillérig, süldő - fillérig, malac - fillérig. Husserítés: Nehéz 300 kilogrammon felül - fillérig, könnyű 140-300 kilogrammig - fillérig, süldő 100 fillérig, malac 40 kilogrammig - fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősúlyban.

A budapesti gabonátőzsdé.

Budapest, február 18.

A mai buzaüzlet szilárd irányzattal nyílt meg. Forgalomba került 25.000 métermázsás buza, egyes tételéknél 5 fillérrel magasabb árakat fizettek. Zárlat felé csendesebb lett a hangulat.

Rozs, tengeri és zab változatlan maradt. Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 80-5 k. 9 K. 20 f., 300 mm. 79-1 k. 9 K. 20 f., 500 mm. 80-5 k. 9 K. 15 f., 200 mm. 80-5 k. 9 K. 15 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 15 f., 600 mm. 80 k. 9 K. 15 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 05 f., 950 mm. 80 k. 9 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 15 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 05 f., 1750 mm. 80 k. 9 K. 10 f., 100 mm. 80-5 k. 9 K. 15 f., 600 mm. 80 k. 9 K. - f., 650 mm. 80 k. 9 K. - f., 350 mm. 79 k. 9 K. - f., felső, 1500 mm. 79-5 k. 9 K. 17 1/2 f., 1500 mm. 80 k. 9 K. 17 1/2 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 07 1/2 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 07 1/2 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 07 1/2 f., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 07 1/2 f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 78-4 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 78-7 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 65 f. keverékes, 2500 mm. 76-7 k. 9 K. 05 f., 300 mm. 76-5 k. 8 K. 60 f. keverékes. Pestmegyevidéki: 200 mm. 79 k. 9 K. - f., 600 mm. 80 k. 9 K. - f., 100 mm. 77 k. 9 K. - f., 200 mm. 77-5 k. 8 K. 75 f., 150 mm. 77 k. 8 K. 85 f., 150 mm. 77 k. 8 K. 65 f., 1000 mm. 76 k. 8 K. 70 f. Budai: 180 mm. 77 k. 8 K. 75 f. Felsőmagyarországi: 100 mm. 78-5 k. 8 K. 80 f., 1400 mm. 78 k. 8 K. 75 f., 300 mm. 77-5 k. 8 K. 75 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 75 f., 200 mm. 76-5 k. 8 K. 75 fillér. Bányági: 300 mm. 79 k. 8 K. 95 f. Raktárúru: 700 mm. 77 k. 8 K. 75 f., 1450 mm. 75 k. 8 K. 78 1/2 f. Mind három hónapra. Rozs: 900 mm. 6 K. 85 f., 100 mm. 6 K. 85 f., 550 mm. 6 K. 80 f., 100 mm. 6 K. 77 1/2 f. paritásra. Zab: 100 mm. 6 K. 05 f. Tengeri: 200 mm. 5 K. 65 f. Kőbánya, 200 mm. 5 K. 45 f. paritásra. Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsdé s zokási szerint készpénzben és kilogrammonként, - A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonként.

Table with columns: Buza, Kiló, K.-től, K.-ig, 50 kilogramm ára, 90 kilogramm ára. Rows include Tiszavidéki, Felsőmagyar, Pestvidéki, Bányági, Bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonafajták, Kiló, K.-től, K.-ig. Rows include Rozs, Arpa, Kéles, Zab, Tengeri, Repe.

A határüzlet folyamán a következő költségek történtek: Áprilisi buza 1904. : 8,89-8,75-8,80. Októberi buza 1904. : 8,57-8,45-8,47. Áprilisi rozs 1904. : 7.-6,95-6,98. Októberi rozs 1904. : 5,84-5,79-5,80. Májusi tengeri 1904. : 5,58-5,46-5,48. Májusi tengeri 1904. : Repe augusztusra 1904.

Dél egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Áprilisi buza 1904. : 8,74-8,75. Októberi buza 1904. : 8,43-8,44. Áprilisi rozs 1904. : 6,97-6,98. Októberi rozs 1904. : Májusi tengeri 1904. : 5,48-5,49. Júliusi tengeri 1904. : Áprilisi zab 1904. : 5,80-5,81. Délután fél 5 órakor zárul: Áprilisi buza 1904. : 8,75-8,76. Októberi buza 1904. : 8,45-8,46. Áprilisi rozs 1904. : 6,99-7.-. Áprilisi zab 1904. : 5,81-5,82. Májusi tengeri 1904. : 5,46-5,47.

A budapesti értéktőzsdé.

A mai értéktőzsdé megnyitására csökkenő volt az irányzat, az üzlet folyamán azonban jobb külföldi hírekre, helyi és bécsi véleményvadászlásokra a hangulat kedvezőbb lett és mérsékelt forgalom mellett az értékek javultak. Déliben berlini jegyzésekre többször ingadozás után az irányzat tartott maradt és a nemzetközi értékek tartott árakat értek el. Magyar koronajáradékban külföldi számlára jelentékeny eladások történtek, mire az a rente 1/2 százalékkal alacsonyabban zárult. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán nyugodt volt az irányzat. Előtőzsdé: Osztrák Hitelrészvény 626,75-629,50-629,50. Magyar Hitelrészvény 733.-738.-738.-. 4%-os koronajáradék 96,95-96,95. Leszámitoló bank-részvény 448.-448.-448.-. Jelzálogbank részvény 602.-602.-602.-. Rimamurányi vasmű részvény 447.-447.-447.-. Államvasút részvény 626.-628,50-628,50.-. Városi villamos vasút 313.-313.-313.-. Budapesti közúti vasút 582.-582.-582.-korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 629,50. Magyar Hitelbank részvény 736,50. 4%-os koronajáradék 96,25. Leszámitolóbank részvény 448.-. Jelzálogbank részvény 602.-. Rimamurányi vasmű részvény 446,50. Osztrák-magyar államvasút részvény 628.-. Városi villamos vasút részvény 313.-. Budapesti közúti vasút részvény 582.-korona.

1/4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 626,25. Magyar hitelbank részvény 734.-. Leszámitolóbank részvény 449.-. Rimamurányi vasmű részvény 445.-. Osztrák-magyar államvasút részvény 624,50. Közúti vasút részvény 581.-. Városi villamos vasút részvény 312,50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar államadósság.

Table with columns: Pénz, Áru, Pénz, Áru. Rows include Arany, 50 aranyfrtos, Arany, med. felh. r. Koronajáradék, Koronaj. felh. r. Koronaj. 3 1/2%, Allamköl. vaskapuj. aranyban.

